

Februar 2011

Št.

057

Številka prodajalca:

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

KRALJI

ULICE

Odgovorna in izvršna urednica:
Mirjam Gostinčar
Pomočnica odgovorne urednice
Špela Razpotnik
Tehnični urednici:
Nina Vareško in Maja Vižintin
Uredniški odbor:
Bojan Dekleva, Tomislav Gruđen,
Luna Jurančič Šribar, Špela Razpotnik
Sodelavci uredništva:
Smiljana Bradonjič, Aleš Čeliković, Arne Gorjanec, Mirjam Gostinčar,
Gregor B. Hann, Anica Kozjek, Roman Lasnik, Miran Možina,
Marko Nakrič, Žigažaga
Oblikovanje:
Karlo Medjugorac
Lektoriranje:
Anka Sladič
Ilustracije:
Ban, DC, Miha Gračner, Jan, Nik Knez, Janez Kompare,
Laura Ličer, Damjan Majkič, Severa, Tjaša Žurga
Fotografiji na ovitku:
Jaka Adamič, Dnevnik
Tisk:
Tiskarna Vovk
Izdajatelj:
Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.
Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR, v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:
Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana
Telefon: 059 022 503
E-pošta: info@kraljiulice.org
Spletna stran: www.kraljiulice.org
Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:
05100-8012105010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARICA:

041 291 760

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajate časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljate le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavezanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:
Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve --
Ministrstvo za zdravje -- FIHO -- Urad RS za mladino --
Urad RS za komuniciranje

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

KAKO (NE)KULTURNI PRAVZAPRAV SMO

foto: osebni arhiv

Ko pomislim na mesec februar, mi najprej pade na pamet moj rojstni dan in takoj zatem praznik kulture. Le zakaj praznujemo smrt velikega literata? Ali ne bi bilo bolj smiselno, da bi imeli kulturni praznik 3. decembra, torej na dan, ko se je veliki Prešeren rodil? Nato se spomnim internetne frezije, ki je vladala leta 2009. Po vseh forumih smo lahko zasledili komentarje v stilu:

»Ah, brez veze ... še en praznik, ki je šel v maloro ... osmega smo ravno za vikend ...« V nekaj stavkih smo lahko uvideli vso našo 'kulturo'. Občutek, da ljudje povezujejo 8. februar zgolj s prostim dnevom, me je kar precej zmotil. Nehote zapadem v razmišljanje. Je res to vse, kar nam ta dan pomeni? Koliko ljudi pravzaprav sploh ve, kaj ta dan predstavlja? Seveda sem se vrgla v manjšo raziskavo. Odgovori so me več kot presenetili. Od dveh ducatov ljudi sta le dva vedela, da je to dan, ko je umrl Prešeren, in mi celo postregla z letnico. Vsi ostali ... vsi ostali pa so metali ven komentarje, ki so bili v razponu od smešnega do sramotnega. Tudi če so nekateri vedeli, da ima ta dan nekaj opraviti s »stričkom s figami«, so sam datum verjetno po smislu logike povezovali z njegovim rojstvom. Spet je bilo zavedanje slovenskosti nizko pod povprečjem. Nikakor ne moremo mimo Prešerna, če želimo izraziti ljubezen do svoje domovine in vsega slovenskega. Še vedno pa je ogromno ljudi, ki se tega praznika iskreno veselijo, saj so z njim povezani bogato kulturno dogajanje, brezplačne predstave, razstave, veliko kulturnih hramov pa ima prav takrat dan odprtih vrat. Neizogiben je tudi tradicionalni Prešernov sejem v Kranju. Nedaleč od te kulture pa je tista druga, in sicer srčna kultura. Priznam, veliko bolj me je strah pomanjkanja te. Mislim, da ne smemo ločevati ene od druge. In kaj je srčna kultura? Nedvomno in temeljno je, da se držite načela: Živi in pusti živeti! Tega se je treba držati že zato, ker kot radi rečejo Primorci: »Enkrat teče zajec, enkrat teče pes.« Torej, če danes nekoga obsojate zaradi lastnih predsodkov ali drugačnih pogledov na svet, ste kaj hitro že jutri lahko sami žrtev enakega početja oziroma odnosa. Zatorej je največje poslanstvo 8. februarja to, da vsak pogleda v lastno srce in ga poskuša čim bolj okulturiti. Ne gre pa zgolj za statistične podatke zakaj in zaradi koga označujemo ta praznik. Že sama beseda kultura izvira iz latinske besede *cultura*, izpeljane iz *colere*, kar pomeni gojiti. Naša dolžnost je, da gojimo in vzdržujemo to našo cvetlico in ji dovolimo, da se razbohoti v vsej svoji lepoti. A kaj ko danes ni kul biti kulturni. Znanje, olika, prijaznost ... vse to je žal *out* in *passé*. Nikdar ni odveč, če se zavedate obstoja soljudi in njihovih potreb. Svet se vrtili okoli sonca in nikakor ne okoli nas samih. Prav bi torej bilo, da v mesecu februarju še posebej mislimo na kolektivno ljubezen ... že zaradi Prešerna in njegove neuslišane ljubezni, celo zaradi valentinovega in pa tudi zato, ker je ljubezen dejansko rešitev za skoraj vse tegobe. Kadar smo (za)ljubljeni, smo posledično tudi bolj prijazni in naša srčna kultura ne pozna meja. Če bi vzeli v roke knjigo in se jo odpravili prebirat na breg reke, med potjo pa bi pomagali mimoidočemu ali zgolj poprijeli vrečko stare ženičke in ji jo pomagali odnesti do vhodnih vrat, bi bili kulturni na več področjih. Veselo praznovanje slovenskega kulturnega praznika, ki naj Vas opomni, da obstaja več vrst kulture.

Monika Buhančič

Kazalo:

To sem jaz:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 5 KAKO RAZLOŽITI OBČUTEK
- 6 INTERVJU S PROSTOVOLJCEM BRANETOM BITENCEM
- 7 USKLAJEVANJE BOJA PROTI BREZDOMSTVU V EVROPI
- 8 SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI
- 8 BANDA IZPRED ŠPANCA
- 9 TATU ZGODBA
- 10 KONEC ROG-A, KOT GA POZNAME
- 11 MOČ DIHA
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE S PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 16 ZAVZETOST KOLESARSKÉ MREŽE POZIMI NE USAHNE
- 17 SOL IN KOPER
- 18 MAVRIČNA SVETOVALNICA
- 19 KRIZA VREDNOT ALI IZGUBLJENE ILUZIJE
- 20 GOSTUJOČI KOLUMNIST
- 21 PAMFLET
- 21 KRALJ IN KRALJ
- 22 KRALJEVI RECENZOR
- 24 IZZA REŠETK
- 24 LJUDSKA KUHA
- 25 GOGIJEVA KOLUMNA
- 26 PISMA BRALCEV
- 27 KAKO POVEČATI BREZDOMSTVO?, 2. DEL
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 28 ULIČNI HOROSKOP
- 29 OGLASNA DESKA
- 30 RAZVEDRILO

NATAŠA

foto: MG

Zrasla sem v družini, v kateri je vladal kralj alkohol in obdana s samimi alkoholiki sem ogromno pretrpela. Bila sem edini otrok, tako da nisem imela nobene opore pri sorojencih, sploh pri komerkoli. Zelo nerada se spominjam stvari, vezanih na otroštvo, pravzaprav imam občutek, da sem jih dobesedno izbrisala. Ko sedaj gledam nazaj, je bil to edini način, v katerem sem v teh razmerah sploh lahko preživela. Alkohol sovražim iz dna srca! Prihajam iz Murske Sobote, sem pa prepotovala kar precej sveta, no, če smo bolj natančni, Evrope (bila sem v Španiji, Belgiji, Franciji in Italiji) in to s parterjem Benom, s katerim sva zdaj skupaj tri leta. On je moja sorodna duša, v njem najdem oporo in mu lahko popolnoma zaupam. Kar pa se moje družine tiče; tudi sama imam tri otroke, dve hčerki (stari 4 in 9 let) in šestletnega sina, ki vsi živijo pri možu, tudi alkoholiku. Začasno so jih dodelili njemu, vendar računam na to, da jih dobim nazaj. Upam namreč, da bo resnica in pravica nekega dne prišla na dan, v to trdno verjamem. Verjamem pa tudi v Boga, ki mi daje moč, da vztrajam.

**OBDANA S SAMIMI ALKOHOLIKI SEM OGROMNO PRETRPELA.
ALKOHOL SOVRAŽIM IZ DNA SRCA!**

foto: Žigaj

Ne zaupam domačim
POLITIKOM.
www.brezdomci.org

Pošlji SMS s ključno besedo BREZDOMCI na 1919 in daruj 1 EUR tistim, ki so razen dostojanstva izgubili vse.

PREMISLEK

Poetičnost zbledi, ko banalnost vdre v tvoj dom.
Tako bi me obtožili, da se imam za nekaj več.
Obratno od resnice.
Tu živim in tako pod vplivom kapitala bo.
Uničili so nas
ideologi.
Ljudje brez denarja niso vredni biti ljudje.
Se vedno ljubim,
ampak ne svojega moža.
Ljubim tistega, ki ga zame ni.
Utvare, da je bil.
In my head 1st and last till death.
Ne maram drugih. Le za iskrice.
Nisem tam. Ne bom se uničevala.

Pixi

foto: Žigala

04
KRALJI
ULICE

EKO BREZ PRIMERE

KAJ PA ČE BI VSE SMETI,
KI JIH SPOČNEVA DAN NA DAN
JAZ IN TI,
ZARINILI GLOBOKO V GRLO
NEKOMU, KI IMA GREH,
IN BI POTEM ON IZTREBLJAL MAVRICO
ZA NAJU?

POETIČNO.

KARMISS

JESENSKI DEŽ

Deževalo je, ko sem se našel.
Veter je odpihnil vse zastarelo,
kaplje so hranile novo odkrita semena.

Luči na ulici so me objele.
Moj odtis v plitkih lužah je
edini jamčil zame in mi pričal v prid.

Dovolj daleč sem bil,
zato sem se usedel na robnik in imel mokre hlače.
Zeblo me je v rit,
ko se mi je porodila misel,
da samo toplina in bližina dasta uteho.

Ko se najdeš,
si šele napol poti do ljudi,
če slučajno še hodiš k njim.

Peter Pitambar Pangerc

V OMAMI 2

V omami se ti zdi, da lebdiš,
v omami se ti zdi, da duša kriči,
v omami se ti zdi, da dan se ponovi,
v omami človek piše in kaj napiše,
v omami se ti zdi, da lebdiš na nebu,
v omami se priklanja brezovo drevo,
v omami se sklanja smrekova veja,
v omami se potiš kot švicarski sir,
v omami preleti vse misli,
v omami se ti zdi, da postaneš drug človek,
ki ni več isti kot prej, ko si bil ti.

Barbara Jozelj

foto: Žigala

KAKO RAZLOŽITI OBČUTEK, 1. del

Kako razložiti občutek, ko po krvi pripotuje šut koka v možgane in ti mravljinci prijetno ovijejo glavo in rahlo omrtvijo jezik in sluznico v ustih? S čim primerjati ta občutek, da bi bil vsaj približno razumljiv ljudem, ki nikoli niso konzumirali droge? Nekateri ga enačijo z orgazmom – jaz pa se ne strinjam s tem. Je lepo, seveda, vendar so občutki popolnoma drugi, zadovoljenost je na čisto drugi ravni. Pri orgazmu se nekako zadovoljiš telesno in čustveno, pri šutu pa psihično – ja, nekakšen psihični orgazem. V trenutku izginijo še pred minuto nerešljivi problemi, nič ni nemogoče, koncentracija se zviša za 100 %, naenkrat razumeš še tako zapleteno matematično formulo in jo z malo truda tudi razrešiš. Sama se lahko poglobim v še tako malenkost in dojamem bistvo, besedici »ne zmorem« ne obstajata! Resda je to le na vrhuncu, ko je koncentracija dopa največja, potem pa počasi popušča. Pristanek zna biti zelo trd in boleč. In spoznanje, v bistvu priznanje samemu sebi, da v resnici nisi tako krasno, kot se ti zdi, je zelo hudo, nekateri si tega nikoli ne drznejo in pač vstopijo v začaran krog dopa. O posledicah sprva nihče ne razmišlja, saj občutek moči prevlada ves razum, sploh pa ... zakaj si kvariti filing, če je pa vse kul. Vsaj pri koku je tako, heroin pa je spet čisto druga pesem. Počasi te zaziblje v lažen varen in popoln svet, kjer so problemi postranska stvar oziroma jih sploh ni. Sprva morda le finančni, ko pa se zadaneš ... Žal pa vedno in zmeraj pride do prve krize in spoznanja, da brez droge enostavno ne funkcioniraš, in sama ne poznam nikogar, ki bi imel toliko samokontrole in odgovornosti do drugih in samega sebe, da bi zato čim prej ustavil to neizogibno pot navzdol. Meni je bil najhujši od vsega občutek, da sem najbolj razočarala ljudi in starše, ki te imajo najraje. Nikoli jim nisem lagala, če pa je beseda nanesla na drogo, pa zato, da ne bi govorila laži, ki so me pekle v dno duše, o tem raje sploh nisem hotela govoriti. Dostikrat mi je mami – s katero imam še vedno zelo prijateljski odnos – rekla, da ne razume, kako sem lahko skorajda brez sramu prav njej zaupala svojo prvo spolno izkušnjo, stvari, s katerimi ubijam sebe in vse ostale, pa tiščim v sebi in nikomur ne pustim blizu. Samo papir je vedel za vse strahove, bolečino ob vsakem šutu, vojno, ki se je

odvijala med JA in NE in za poraz, ko je vedno zmagal JA za drogo! V sebi sem popolnoma pogorela, to sploh nisem več jaz, še čustva, ki sem jih vedno kazala, sem pričela potiskati globoko vase in jim nisem upala pustiti na plan. Dovolj me je bolel lastni poraz, enostavno si nisem mogla privoščiti še bolečine od drugih, ko bi jim povedala resnico. Ves čas sem se je zavedala, ampak droga je res močnejša, to vem zdaj, po 30 letih gibanja na črti med življenjem in smrtjo. Ta je tako tanka, kot je tanka igla na ganu. Dovolj je šut, da stopiš v prazno. In ta otopelost ... ta me najbolj ubija. Zakaj pozitivna čustva začutiš samo kratek čas, in še to le pod vplivom droge, sicer pa so na površju le slaba in negativna? Razum ti dela samo takrat, ko iščeš možnosti, kako priti do šuta, potem pa kot da ni nič več pomembno. Na višku šuta se je najlepše tolažiti oziroma biti prepričan, da si se tokrat zadnjič zadell in da bo jutri vse drugače. Čim bolj pa ta popušča, bolj iščeš možnosti za samo še en, zadnji, tokrat RES zadnji šut! In temu ni nikoli konca. Naj se še tako zavešaš vse škode in bolečine, ki jo povzročaš sebi in drugim, obvladati se ne moreš. Ne vem, ali bom kdaj našla toliko volje – vedno bolj sem prepričana, da ne. Edina izjema je bilo obdobje med nosečnostjo – še danes si nisem na jasnem, ali je bila to moč narave ali celo igra hormonov. Čez noč sem postala popolnoma druga; droga kot da ne bi nikoli obstajala, še cigarete so se mi dobesedno uprle! Seveda me je doletela tudi huda abstinenčna kriza, ki prej ne bi trajala niti dve uri, saj bi si slej ko prej poiskala šut. Takrat pa ... morda me je tako prevzela skrb za nastajajoče življenje, ki se je razvijalo in raslo v meni, ne vem. Vem pa, da sem šla prek same sebe, to nisem bila več jaz. In potem, ko sem začutila prve gibe in premike bitjca v meni, sem bila brez vsake droge v devetih nebesih. Kljub vsemu veselju in pričakovanju je bil v meni stalno prisoten strah, da bi utegnili imeti to bitjece zaradi drogiranja kakšne težave. Vsi pregledi so šli mimo brez zapletov, le da si je moj sinko izbral drugačno pot na ta svet, kot naj bi bilo običajno, torej s carskim rezom. Kaj je tu carskega, ne vem, vem pa, da je kraljevski filing, ko ti prvič položijo v naročje tvojega OTROKA! In povrhu je bil še sin, kar sem si od nekdaj potihoma želela. Solze sreče so mi zalile oči in od takrat naprej

Tiaša Žurka

je bil pomemben samo še on in njegove potrebe; če je bil zadovoljen on, sem bila še bolj zadovoljna jaz! Ker sem bila takrat redno zaposlena, sem imela eno leto časa samo zanj, potem pa sem morala nazaj na delo in predati moj zaklad v vrtec. Mislim, da sem sama slabše prenesla ločitev, ki je bila sprva le za nekaj ur, kot on, saj se mi je zdelo, da mi manjka vitalni del in sem komaj čakala, kdaj bodo minile tiste štiri ure, ko bom spet lahko šla po njega. Življenje se je počasi vrnilo v stare tirnice. Najprej enostavno nisem vedela, kaj naj počnem dve uri, ko sem bila brez vseh obveznosti, vsaj kar se tiče družine in gospodinjskih del. Kmalu pa sem ponovno navezala stike z znanci, ki jih v dveh letih nisem niti malo pogrešala.

Damjana

INTERVJU S PROSTOVOLJCEM BRANETOM BITENCEM

O NJEGOVEM DELU V POSREDOVALNICI

06
KRALJI
ULICE

foto: Anja Žnidaršič

Na podlagi česa ste se odločili, da bi delali kot prostovoljec/ka v Posredovalnici rabljenih predmetov?

Moje sodelovanje z Društvom Kralji ulice se je začelo, ko sem iskal organizacijo, prek katere bi opravil dela v splošno družbeno korist. Omenjeno možnost dela prek Društva Kralji ulice mi je predlagal moj dolgoletni prijatelj, ki je velik ljubitelj starin in že od začetka Posredovalnice rabljenih predmetov sodeluje kot zunanji sodelavec in podpornik projekta. Tako sem kontaktiral vodjo projekta in dogovorila sva se za sodelovanje. Ker so stari in rabljeni predmeti tudi moja velika strast, sem se zelo hitro poistovetil z idejo projekta in tudi sam marsikaj prispeval pri pripravi prostora, selekcioniranju predmetov ter z nasveti glede finančne in estetske vrednosti stare robe. Z dokumentarnim programom RTV Slovenija, za katerega delam kot režiser, smo se dogovorili, da posnamemo dokumentarec o razvoju in delovanju Posredovalnice rabljenih predmetov, nastala pa sta kar dva dokumentarca; eden predstavi samo društvo, drugi pa Posredovalnico rabljenih predmetov. *Katere izkušnje ste pridobili med delom v Posredovalnici rabljenih predmetov?* Ob sodelovanju z ljudmi na usposabljanju ter z zaposlenimi na društvu sem se marsikaj naučil, predvsem glede dela z ljudmi prek nizkopražnih pristopov. Čez nekaj časa sem začel sodelovati tudi na organizacijskih sestankih izvajalske skupine, kjer skupaj

kreiramo delovne naloge.

Kakšni so bili vaši odnosi z usposabljanji in mentorjem/ico v Posredovalnici rabljenih predmetov?

Skozi različne faze mojega sodelovanja pri projektu so se moji odnosi z ljudmi, ki so bili na usposabljanju, zdaj pa so nekateri od teh v posredovalnici tudi zaposleni, postopno razvijali in krepili. Prek vzajemnega posredovanja znanj in izkušenj dela z rabljenimi predmeti so se razvijali tudi naši odnosi, z nekaterimi seveda bolj, z drugimi manj. Zelo dobro sodelujem predvsem s tistimi, ki pokažejo nek interes in zanimanje za delo s starimi predmeti in korekten odnos do sodelavcev ter seveda tudi do obiskovalcev naše trgovine.

Ste pri delu opazili kakšno zadevo, postopek, ki bi ga spremenili oziroma izboljšali?

Ker imam tudi sam nekaj izkušenj na tem področju, sem začel opazovati tudi pomanjkljivosti. Včasih se mi zdi, da je organizacija dela premalo opredeljena, morda se preveč popušča osebnim interesom usposabljancev oziroma sedaj že zaposlenih v posredovalnici, ki so včasih v neskladju z interesi projekta. Dolgoročno bi morali za delo z rabljenimi predmeti iskati in spodbujati posameznike, ki jih to delo resnično zanima in imajo neki osebni interes ter odnos do tega dela, obenem pa tudi sami v sebi čutijo željo po osebnem napredku. *Kaj je po vašem mnenju glavni namen projekta?*

Posredovalnica in njen način delovanja se mi zdita zelo v redu, saj s tem ko nam ljudje podarijo stvari, ki jih ne potrebujejo ali pa bi jih sicer zavrgli, pomagajo tistim, ki si nekaterih stvari pač ne morejo privoščiti, pri nas pa jih lahko dobijo po zanje dostopnih cenah. Večkrat pa ljudje podarijo tudi vrednejše predmete, po navadi so to starine. Takšno robo pa moramo pravilno oceniti, pri čemer nam pomaga lastnik starinarnice iz starega dela mesta. Tu sledimo načinu dela, ki ga poznajo v tujini. Pri delu z ljudmi, ki so trenutno zaposleni v posredovalnici, pa vzpodbujanje potencialov, učenje dela s strankami ter učenje prek izkušenj. *Kakšen je vaš odnos do rabljenih stvari, njihove ponovne uporabe?*

Sem velik ljubitelj boljših trgov in kosovnih odpadov, kjer vedno najdem kaj za svoj hobi. Zbiram predvsem

svetila, izdelana v bivši Jugoslaviji. Ideja ponovne uporabe starih predmetov mi je bila vedno blizu, zato sem pri projektu posredovalnice zelo hitro našel skupne točke. *Na kakšne načine bi se vam še zdelo smiselno vključevati prostovoljce?*

Prostovoljcev nas je trenutno premalo.

Ker je dela veliko, bi morali bolj spodbujati prostovoljstvo in narediti več promocije v tej smeri.

Kakšna se vam zdi organizacija dela s prostovoljci?

Organizacija dela se mi zdi kar dobra, le včasih bi si želel večji pretok informacij, saj se včasih zgodi, da me o določeni zadevi, ki se tiče tudi mene, nihče ne obvesti. Vsakemu prostovoljcu bi se morali ob vstopu v projekt konkretno posvetiti, mu razložiti način dela, pristope, zahteve, da posameznik ve, kaj se od njega pričakuje.

Ali poznate tovrstne posredovalnice v tujini?

Slišal sem, da imajo tudi v tujini podobne trgovine, ki se ukvarjajo z rabljenimi predmeti, vendar sem поблиže spoznal zgolj eno izmed njih. Prek Društva Kralji ulice sem se imel priložnost udeležiti strokovne ekskurzije v Linz, kjer smo obiskali organizacijo, ki se ravno tako ukvarja s problematiko brezdomstva, v okviru njihovega delovanja pa je tudi projekt Kramarica, ki je zelo podoben našemu. Tam mi je bil zelo všeč njihov dobro organizirani sistem ocenjevanja in pridobivanja predmetov, predvsem pa njihovo veliko skladišče, kjer imajo tudi delavnice za popravila pohištva in tehnike. Po njihovem vzoru smo tudi mi najeli večje skladišče, pri čemer so nam pomagali donatorji. Novo skladišče smo skupaj uredili, prostor pa bo v toplejših mesecih primeren tudi za različne delavnice in prodajo.

Monika Cerar

USKLAJEVANJE BOJA PROTI BREZDOMSTVU V EVROPI:

POMEMBNA EVROPSKA KONFERENCA O SOGLASJU NA PODROČJU BREZDOMSTVA V BRUSLJU, 9. - 10. 12. ALI »EUROPEAN CONSENSUS CONFERENCE ON HOMELESSNESS«

V decembru je v Bruslju potekala konferenca, katere namen je bilo oblikovanje evropskega dogovora o ključnih temah, povezanih z brezdomstvom. Udeležila se je velika delegacija iz Slovenije: predstavnica Ministrstva za okolje in prostor, Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, Kabineta varuhinje človekovih pravic, članica Združenja najemnikov Slovenije in trije člani Društva Kralji ulice, med njimi Primož Časl kot govorec, ekspert, ki je kot oseba z izkušnjo brezdomstva odgovarjal na vprašanje: kaj je brezdomstvo.

Konferenca o soglasju je bila soorganizirana s strani FEANTSE, belgijskega predsedstva Sveta EU ter Evropske komisije. Povod zanjo so bili naraščajoč obseg brezdomstva v EU, vedno bolj raznolike skupine ljudi in dejstvo, da se opredelitev brezdomstva po državah članicah zelo razlikuje, poleg tega pa je zbiranje podatkov in poročanje o njih zelo neenako in neusklajeno. Ta vprašanja bo treba obravnavati, da bi lahko EU razvila skupni okvir za podporo državam članicam in njihovo spremljanje pri razvoju politik za spopadanje z brezdomstvom.

Namen konference je bilo odgovoriti na šest ključnih vprašanj o brezdomstvu, ki jih je pred tem izbral pripravljalni odbor. Nanjo so odgovarjali strokovnjaki iz vse Evrope, med njimi tudi Primož. Poleg nas, udeležencev in udeleženk konference, je govorke in govorke poslušala žirija, sestavljena iz uglednih evropskih žena in mož. Vprašanja, na katera smo iskali odgovore, so bila naslednja:

1. kaj je brezdomstvo,
2. ali je odprava brezdomstva realistični cilj,
3. ali so pristopi, temelječi na paradigmi »najprej stanovanje«, najučinkovitejši način za obravnavanje problema,
4. kako zagotoviti, da imajo brezdomni glas pri razvijanju politike,
5. do kakšne mere naj bi imeli ljudje dostop do storitev za brezdomce, ne glede na svoj pravni položaj in državljanstvo in
6. kaj bi moralo biti vsebovano v skupni strategiji EU.

Poslušali smo torej bolj ali manj navdihnjene, konkretne, usmerjene pa tudi bolj ali manj optimistične govore; na sklepe žirije, ki je morala po konferenci doseči soglasje, pa še čakamo; objavljeni naj bi bili v tednih po konferenci v poročilu, ki ga bomo v našem časopisu seveda temeljito pretresli.

Špela Razpotnik

DONACIJA SPALNIH VREČ SLOVENSKE VOJSKE

DRUŠTVU ZA ZMANJŠEVANJE ŠKODE ZARADI DROG STIGMA

Sedemnajstega decembra 2010 je predstavnica Društva za zmanjševanje škode zaradi drog Stigma ga. Eli

Zamernik od g. direktorja Urada za vojaške zadeve Ministrstva za obrambo sprejela 46 spalnih vreč, ki so materialno odpisane in niso več v operativni uporabi Slovenske vojske, Urad za vojaške zadeve pa jih uporablja za promocijo Slovenske vojske.

V Društvu za zmanjševanje škode zaradi drog Stigma smo bili prijetno presenečeni nad kakovostjo spalnih vreč in kratkim rokom ugodne rešitve naše prošnje. Donirane spalne vreče so namenjene uporabnikom društva Stigma, ki nimajo bivališča in so brezdomci.

Glede na to, da so temperature pod ničlo, po napovedih pa pričakujemo izredno ostro, mrzlo zimo, je donacija spalnih vreč hvalevredno humano dejanje Ministrstva za obrambo – Urada za vojaške zadeve. Vsekakor je želja tako

uporabnikov kot zaposlenih v društvu Stigma, da bi se v prihodnosti podobne aktivnosti ponovile.

Dejanje pozitivno odraža izjava enega od uporabnikov, prejemnikov spalne vreče: »Spalna vreča mi zagotavlja, da se bom po mrzli zimski noči zjutraj zbudil živ in se ne bom vsako noč bal, ali bom zaradi mraza preživel noč.«

V imenu Društva za zmanjševanje škode zaradi drog Stigma, Štihova ul. 12, 1000 Ljubljana in v imenu vseh brezdomnih uporabnikov, ki so spalne vreče prejeli, se g. direktorju in Uradu za vojaške zadeve Ministrstva za obrambo ter vsem, ki so sodelovali pri izvedbi aktivnosti, iskreno zahvaljujemo za donacijo spalnih vreč SV.

Eli Zamernik, Društvo Stigma

SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI, 11. DEL

08
KRALJI
ULICE

Dnevi so minevali v istem ritmu. Vsak drugi dan se je prikazal delodajalec, vzel denar, ji večkrat ponudil kako črtico in šel. Nekega dne se je zalotila z mobitelom v roki in na zaslonu izpisano njegovo številko. Potrebovala je kokain! Ni mogla jasno misliti, kaj šele, da bi delala. Prvič je mobilni zvonil v prazno, v drugo prav tako ... Ko je ravno hotela klicati tretjič, ker gre v tretje pač rado (pa ne samo zato), se je oglasil njen osebni mobilni. Na drugi strani je zaslišala delodajalčev besni glas, kaj za vraga se gre, ker kaj če bi se oglasil kdo drug namesto njega ... Ko je končno prišla do besede, da je sploh lahko povedala, za kaj ga potrebuje, je na drugi strani zavladala tišina, kmalu zatem pa je odjeknil živalski krohot. Tega smeha ne bo pozabila do konca življenja. Ko ga je napad smeha minil, je z ledeno mrzlim glasom izjavil, da bo dobila, kar potrebuje, vendar od zdaj naprej ta špas, kakor ga je poimenoval, ne bo več zastoj. Seveda ni imela niti približno pojma, za kakšne denarje gre, zato ga je vprašala za ceno. Potem pa se je zavedla, da v bistvu ne ve niti tega, koliko sploh potrebuje tega angelskega prahu. Zagotovil ji je, naj ne skrbi za to, on že ve, koliko, samo pripravi naj 70 evrov; 20 za kokain in 50 za stanovanje. In potem je odložil. Sedemdeset evrov! Ali sploh ima toliko denarja? Spotikajoč se se je odpravila proti spalnici, kjer je imela spravljeno denarnico. Ob pogledu na

vsebino jo je zmrazilo. Triindvajset evrov, iz kateregakoli kota je že pogledala. V tistem trenutku se je oglasil eden od delovnih mobilnih. S počasnimi gibi se je odzvala. Ko je na drugi strani zaslišala znani glas, se je od olajšanja sesedla na posteljo. Bila je njena redna stranka, ki je vedno pustila kakšnega dvajsetaka več, kot je znašal račun. Vseeno pa je bilo premalo. V tistih petnajstih minutah, kolikor je možakar potreboval do stanovanja, si je razbijala glavo s tem, ali naj ga prosi, da ji posodi potreben denar, ali ne. Bala se je njegove reakcije, saj ga ni hotela izgubiti kot stranko. Pa ne samo to! Večkrat sta se tudi zaklepetala, in to skoraj na nekako prijateljski način. Prišel je ves nasmejan in se, kakor da je doma, odpravil proti sobi z masažno mizo. Negotovo je stopila za njim in ga z ogromnim cmokom v grlu seznanila s svojo težavo. Seveda mu ni rekla, da denar potrebuje za kokain, ampak se je začela izgovarjati na prevelike stroške ... Samo dvignil je desno roko in ji rekel, da ji lahko da denar, ki ga potrebuje, verjetno tudi več, ampak v zameno hoče več kot le masažo. Ni mogla verjeti svojim ušesom! Od njega tega preprosto ni pričakovala. Počasi se ji je približal, se slekel ... Ko je čez kakih petnajst minut opravil, ji je vrgel 200 evrov in brez besed zapustil stanovanje. Po vsem, kar je doživela, odkar se je preselila v to stanovanje, se še zdaj ni mogla otresti

Miha Grčner

občutka umazanosti in razočaranja nad sabo in svojim življenjem, ki se je utrdilo po vsakem takem dogodku. Še bolj pa jo je bolelo dejstvo, da za zdaj ni izhoda iz tega pekla. Kmalu je prišel njen delodajalec, ji dal potrebno količino kokaina, ko pa ga je prosila, naj ji pusti še malo za potem, je odvrnil, da se bo spet oglasil popoldne in prinesel še eno dozo. Ob tem ni mogel skriti nasmeška, že med vrati je vzel v roke mobilni in rekel samo dve besedi: »Naša je.«

Marko Nakrič

BANDA IZPRED ŠPANCA

Ko sem začel poslušati punk, sem ugotovil, da nisem sam. Iz bližnjih ulic nas je bilo kar nekaj. In kje naj bi se družili?! Idealno mesto (za nas) je bilo pred KD Španski borci. Kar pa ni bilo idealno za stanovalce okoliških stolpnih. Zakaj že?! Preprosto zato, ker nismo bili kot drugi. Preprosto zato, ker so nas skoraj vedno spremljali vino, pivo, pelinkovec, tablete in še kaj bi se našlo. Seveda si lahko vsakdo predstavlja, kako izgleda, ko se koktajl teh substanc sprosti v možganih. Takrat nismo bili več tihe ovčke, ampak bolj tuleči volkovi. Stanovalci so skozi okna večkrat demonstrativno metali vrečke z vodo, tudi kakšno jajce se je našlo. Naš odziv pa (normalno) huronski. Posledica tega je bila, da so klicali policijo, pardon, milico. Tam pa sta bila dva miličnika, ki sta bila očitno določena prav za nas: Maks in Stipolšek (korenček in palica). Maks nas je strašil s kot lopata veliko dlanjo, Stipolšek pa nas je lepo prosil in spraševal, ali mi pulimo grmovje in trgamo kable v telefonskih govorilnicah.

Kmalu nam je, mulariji, zavrelo. Voda, jajca, policaji. Nekateri (delegacija) smo šli na CSD Moste-Polje in kot hlapec Jernej zahtevali svojo pravico. Takrat sem spoznal socialnega delavca Marjana Čonča, ki ga še vedno hranim v lepem spominu (o njem bom še pisal). Z njim smo organizirali nekakšno srečanje med bando izpred Španca in milico. Kot vodjo srečanja je Čonč pripeljal Bojana Deklevo, ki sem ga tam tudi prvič videl. Sprememba po tem srečanju je bila izredno zanimiva ... Še vedno smo se družili na istem mestu, še vedno so nam težili okoličani, miličniki pa so spremenili pristop. Maks je imel včasih celo bonbone za nas. Toda ... Čonč in Deklevo sta dosegla spremembo tudi v nas, in sicer kulturno. Začeli smo pisati, risati, delati kolaže in zgodil se je celo punk bend.

Taubi

TATU ZGODBA

Tatu sem si dala narediti za svoj osemnajsti rojstni dan, naredil mi ga je prijatelj. Predstavlja mačje tačke, saj je mačka moja najljubša žival. Dala sem si jih vtetovirati v spomin na mojega pokojnega mucka, zato je to zame čisto poseben tatu.

Nina

foto: Klavdija

TUKAJ

Zakaj hranim hudiča v sebi,
ker se mi zdi, da lažje živim,
če sem zadet ali pijan,
dela mi fantazija, grde in umazane
stvari izginejo, vse je dovoljeno
in dosegljivo,
ko pa omama izgine,
začutim, da je realnost
drugačna,
pijem iz keliha, ki mi ga je
dal stvarnik vesolja,
in sem zadovoljen, da sem živ,
moja uporniška duša
pa hoče boj,
boril se bom zase
in za tiste, ki jih imam rad.

Kavica

NENADEJANA REŠITEV

LAŽ JE REŠITEV
JE VARNO ZAVETJE
KO ZA DRUGE NISI POVSEM ČLOVEK
TEMVEČ GROTESKA
KI SO JO IZNAŠLI SAMI

LAŽ JE ZAVETJE
PRED PSIHOPATI
KI SI NENEHNO LAŽEJO
DA IMAJO DRUGE RADI

LAŽ JE REŠITEV
PRED TISTIMI
KI SE GREDO S TEBOJ UMAZANE IGRE ŽE OD OTROŠTVA
KI SI JIM LESENA NOGA
LESENO SRCE

LÁŽI, LÁŽI, LÁŽI!
NAJ KAR MISLIJO DA SE NORČUJEŠ
IN UGIBAJO ČE SI MORDA NOR
POLÊTI V SVOBODO NA KRILIH LAŽI
ZLEPI Z LAŽJO DROBCE SEBE V ENO
IN SE SPROŠČENO ZRAVNAJ

BOG JE USTVARIL LAŽ
DA BI ŠIBKI IN OSLABLJENI
MOGLI LJUBITI SEBE
IN MANJ SOVRAŽILI DRUGE

LAŽ JE VOJNA ODŠKODNINA
PLAČILO ZA NIČEV NAPOR ŽIVETI NORMALNO
Z NORMALNIMI LJUDMI IN PRIČAKOVANJI
IN SPOŠTOVANJEM POTREB

ZATO, ČLOVEK — PRIJATELJ:
LÁŽI, LÁŽI, LÁŽI!
IN NE NASEDAJ LAŽEM, DA JE LAŽI KDAJ PREVEČ

JURIJ KUNAVER

KONEC ROG-A, KOT GA POZNAMO

Če mogoče ne veste, je mestna oblast postavila rok, do katerega se morajo uporabniki prostorov izseliti. Glede na to, da se izvaja pritisk na Metelkova mesto, kjer za najmanjšo stvar pride SWAT, lahko sklepamo, da postaja Ljubljana Jankovičeva firma in ne mesto običajnih prebivalcev. Glede Roga si na MOL-u verjetno ne bodo dovolili podobne lekcije, kot so jo dobili v zvezi z Metelkovo, in bodo takoj podrli, kar je za podreti, veliko stavbo, ki je pod spomeniškim varstvom, pa zaklenili. Če je ne bodo začeli takoj obnavljati, bo jasno, da so se za pomlad odločili iz preprostega razloga; metati ven med zimo ali po njej je velika razlika, če ne drugega, v zunanji podobi MOL-a. Nihče pa se ne vpraša, kam bodo šli vsi ti ljudje, saj so zavetišča prezasedena, hkrati pa se v njih večinoma samo prespi in potem si čez dan prepuščen cesti.

Rog ni samo domovanje, je tudi prostor, kjer se ustvarja

in druží. Če pogledam e-pošto, bi rekel, da v povprečju trikrat tedensko gosti prireditve, okroglo mizo ali razstavo. V Socialnem centru se med drugim sestajajo nevladne organizacije, ki sicer nimajo svojih prostorov, tu pa je tu tudi zbirna in začetna točka za marsikatero zborovanje ali protest. Ko pa se nič ne dogaja, se lahko družíš ob glasbi. No, sedaj veste, da bo z marcem tega leta vsega naštetega konec, že tako siromašna subkultura pa se bo reorganizirala ali pa postala nevidna. Čeprav nas prepričujejo, da bo del prenovljene stavbe namenjen tudi dosedanjim uporabnikom, se mi zdi, da bodo ponudili premajhno korito za vse. To je le še ena zgodba o deželi, kjer se vse hitro pozabi in kjer je doma bogaboječa politična apatija.

Tomislav Gruden - GTS

ZA REFERENDUM O MALEM DELU!

Da ne bo pomote. Podpiram referendum. Čeprav menim, da je za vse skupaj že zdavnaj prepozno. Razmišljati bi morali takrat, ko smo s takšnim navdušenjem lezli v neizprosni izkoriščevalski kapitalizem in se hlapčevsko udinjali EU. Sedaj imamo točno to, kar smo izbrali. Zakon o malem delu je dodatna kazen za neumnost. Žal na referendumih samo potrjujemo lastno neumnost. Zato sem načeloma proti referendumom. Toda upam, da se bo nekoč ljudem razsvetlilo. Zavedati se je pač treba nečesa; da je to mizerno stanje, v katerem smo, posledica vseh nas, naše miselnosti, naših referendumskih odločitev, naših volitev. In ne samo delovanja oblasti, po kateri s takim veseljem pljuvamo. Temeljne delavske in državljanske pravice smo izgubili z novo ustavo. Odločili smo se za izkoriščanje človeka po človeku. Kaj zdaj stokamo? Saj so nam že takrat nekateri povedali. Kdor je poslušal Mencingerja in ne ostalih političnih lažnivcev, ki so nam tako močno pri srcu, ve, da se je zgodilo vse točno tako, kot je predvidel. Pa tega ni bilo težko predvideti. To so dobro vedeli tudi vsi tisti strokovnjaki in politiki, ki nam še danes lažejo in nas zavajajo. V naši državi si ne moremo izmisliti nekega novega socialnega kapitalizma, vse dokler smo podrejeni EU. Ta narekuje pravila. Država mora biti odprta za vlaganja, posle in čim hitrejši dobiček. To pa seveda vodi v siromaštvo, ki pogloblja krizo. In to ne krize revežev, ampak gospodarsko krizo. Ko zmanjka potrošnikov, ni več potrebe po produkciji. Že sedaj sami ne ustvarjamo nič. Vse velike posle prevzemajo tuji izvajalci. Vsa večja podjetja so v lasti tujcev. Tista, ki niso in so še konkurenčna, pa se jih načrtno uničuje. Celo po podlih mafijskih scenarijih, kot smo temu priče zadnje čase. Vsa resnica leži kot na dlani. Pa se nihče ne zgraža. Kljub vsemu rešitev obstaja. Vsak ekonomist ve: lastno delo, lastna produkcija, umirjen dobiček in izstop iz EU. Rešitev, ki je naša oblast noče. Ona si še vedno polni žepe. Kupovanje oklepnikov, letal, ladij ... in naročanje poslov (TEŠ) prinaša velike provizije. Vse dokler se naš denar steka v državno blagajno in se ga razdeli kar med ministrstva, bodo posli in provizije cveteli. V vsej revščini, ki nas je doletela, pa smo drug drugemu tako privoščljivi in zavistni, da je vprašanje, ali bo ta referendum

tudi potrjen. Ljudje se še vedno ne zavedajo temeljnega bistva: ko vzameš pravice manjšini, si na pravi poti, da jih boš izgubil tudi sam. Danes je malo delo problem študentov. Jutri bo malo delo nagrada za vse nas. Ker bodo s tem zakonom izumrle redne zaposlitve. Hodili bomo vsak dan v vrsto za delo. Tako kot se je to dogajalo že pred sto leti. Zgodovina se ponavlja, vse dokler se ne naučimo iz njenih napak. Izjava, da bodo po tej poti brezposelni lažje prišli do dela, je zvita potegavščina. Dinamični trg dela najbolj koristi špekulativnim kapitalistom, ki izkoriščajo trenutne priložnosti, ustvarjajo hiter dobiček in destabilizirajo gospodarstvo. Malo delo je odvzem še preostalih pravic, ki jih imajo delavci. Če tuj kapitalist pri nas potrebuječasne brezpravne delavce, do katerih nima nobenih obveznosti, bo take tukaj tudi dobil. To je ultimat EU. Torej malo delo pri nas bo, pa če se gremo referendum ali ne. Temu bi se lahko zoperstavili. Toda dokler naša oblast kolaborira z EU proti lastnemu ljudstvu, nimamo realnih možnosti. Ljudstvo je danes brezvoljno, prešibko, ni solidarno in nima idejnih vodij, da bi lahko uveljavilo svojo voljo. Brezposelne, najbolj nezadovoljni del ljudstva, pa oblast uspešno kroti s socialnimi injekcijami.

Klošar

MOČ DIHA

Pred kratkim so nas na društvu Kralji ulice obiskali prostovoljci neprofitarne fundacije Art of Living in nam predstavili svojo idejo izvajanja dihalnih tehnik, ki bi jih želeli približati našim uporabnikom. Odločili smo se, da obiščemo njihov tečaj in tako поблиže spoznamo kopico zanimivih stvari, ki jih bomo preko skupinskih delavnic, katere bodo letošnje leto potekale v prostorih društva, podelili tudi z našimi ljudmi. Tečaj je potekal tri dni. Izkušnjo, ki jo na tečaju doživiš, je precej težko opisati z besedami. Kot da se ustaviš pri sebi. Kot da te dihi priklene nate. Kot da te dihi sooči s svojimi strahovi ter odpira zapornice počasi in predvsem varno. Kot da božaš samega sebe od znotraj. In čas vedno bolj postaja seštevek sedanjih momentov...

Tanja San

foto: arhiv Art of Living

Današnje stresno življenje in gospodarska kriza povzročata pri ljudeh različne stiske, ki vplivajo na zdravje in kvaliteto življenja. Vse več je brezposelnih, depresivnih, bolnih in nenazadnje tudi ljudi, ki izgubijo dom. Toda ali smo ljudje res podvrženi zgolj okoliščinam, ali lahko kaj naredimo, preden nas le-te začnejo vse bolj pritiskati v kot?

Obstajajo različne tehnike, ki nam pomagajo umiriti um in čustvene reakcije na stresne situacije. Pripeljejo nas v sedanjí trenutek, v stanje zavedanja. Naš um je osredotočen, čustva umirjena, in v takšnem stanju se lažje in mirneje odzovemo na stresno situacijo. Kot pravijo, človek ne more spremeniti svoje okolice, lahko spremeni le sebe. Z rednim izvajanjem različnih tehnik lahko bistveno povečamo nabor možnosti za odziv in s tem zmanjšamo stresnost situacije.

Proti stresu z dihanjem

Več kot 5.000 let stara znanost o dihu, ki jo je razvila joga, prepoznava tesno povezavo uma in čustev in ugotavlja, da je dihi osrednjega pomena za zdravje telesa, živčnega sistema, čustev in uma. Iz tega izvirajo različne tehnike kontroliranega diha, ki se poučujejo že stoletja. Toda če je bilo nekoč to znanje rezervirano le za posvečene, se lahko danes teh zelo učinkovitih tehnik naučimo na nekajdnevem tečaju. Ena najbolj vseobsegajočih dihalnih tehnik je *sudaršan krija* (Sudarshan Kriya), ki temelji na stari jogijski tradiciji. Za sodoben način življenja jo je prilagodil Sri Sri Ravi Shankar, eden vodilnih svetovnih humanistov, pobudnik številnih izobraževalnih in dobrodelnih organizacij in projektov po svetu. S pomočjo učiteljev, večinoma prostovoljcev v okviru neprofitarne fundacije

Umetnosti življenja (Art of Living Foundation), jo na tečajih *Umetnost dihanja* prenaša na ljudi iz različnih družbenih okolij v več kot 150 državah po svetu.

Sudaršan krija je dihalna tehnika, ki uporablja določene ritme diha za odpravljanje stresa, za podporo različnim organom in telesnim sistemom, za preobrazbo premočnih čustev in za umiritev uma. Med izvajanjem sudaršan krije se celice v telesu napolnijo s kisikom, kar povzroči pospešeno izločanje strupov. Na fizični ravni pomeni to obnovo celic, čustveno pa se človek počuti uravnovešene in zadovoljne.

Ko smo napeti ali jezni, dihamo drugače, kot ko smo na primer srečni ali umirjeni. Povezava pa deluje tudi v obratni smeri. Ko spremenimo ritem dihanja, se spremeni tudi naše čustveno stanje in stanje zavedanja. Ne verjamete? Poskusite nekaj minut dihati kot nekdo, ki je zelo tesnoben. V teh nekaj minutah boste dejansko postali tesnobi. Po drugi strani lahko s pomočjo dihalnih tehnik, kot so sudaršan krija in *pranajama*, ki se jih naučijo udeleženci tečaja Umetnost diha, utišamo um, pozdravimo telo in v nekaj minutah celotno telo napolnimo z energijo.

Z dihom do zdravja

Stres, strah in depresija so tako znani kot pomembni dejavniki začetka in napredovanja številnih bolezni. Neodvisna sodobna medicina v bolnicah in raziskovalnih inštitutih po vsem svetu izvaja raziskave vplivov rednega izvajanja sudaršan krije. Raziskave, ki so bile objavljene v priznanih mednarodnih revijah, dokumentirajo pozitiven vpliv sudaršan krije na umsko in fizično zdravje ljudi.

- Raziskave dolgotrajnega učinka te dihalne tehnike kažejo izboljšanje delovanja možganov in večje umsko zavedanje.
- Nekaj študij je pokazalo pomemben padec ravni »stresnega hormona« kortizola.

- Že po prvem izvajanju sudaršan krije je prišlo do pomembnega padca ravni laktata (sol mlečne kisline), kar kaže na to, da se z vajami doseže stanje sproščenosti.

- Po treh do šestih mesecih rednega izvajanja vaj je pri bolnikih z rakom prišlo do pomembnega povečanja števila naravnih ubijalcev celic, ki so nadzorujejo celice imunskega sistema, sposobne uničiti celice tumorja in okužene celice.

- Študije nakazujejo porast vitalnih antioksidacijskih encimov, ki so odgovorni za daljšo življenjsko dobo in boljše, večjo zaščito proti raku.

- Redno izvajanje vaj je učinkovit pripomoček pri preprečevanju in oviranju nastanka visokega krvnega tlaka in koronarne bolezni srca.

Navedenih je le nekaj učinkov sudaršan krije in pranajam, seznam pa je bistveno daljši. Več na to temo si lahko preberete na spletni strani aolresearch.org.

Okoliščin, ki nam povzročajo stres, najpogosteje ne moremo spremeniti. Lahko pa spremenimo naš odziv nanje in si s tem pridobimo moč in energijo, da se znamo nanje odzvati brez stresa ali z bistveno manj stresa. Način, kako to doseči, je kot na dlani in nadvse preprost. Dih. Zakaj torej ne bi izkoristili moč diha sebi v prid?

Sabina Podjed

NEK AJ

cestnih

Tišina.

Utapljam se v reki,
ki je zdavnaj pretekla.
Posušene solze, ki se ob
zvoku vrane prebudijo.
Drevesa moje duše
zaječijo. Bolečina, ki je ni.
Spomin vedno jo zbudi.

Eva

MATE KEJ DROBIŽA, PROS'M

Zapoješ mrazu,
da zbiraš denar za operacijo
in nove čevlje,
morda klobuk.

Na cesti.

Zapoješ mrazu množice,
ki se potaplja v mrzlično netišino.

Globoko. (»Tam, kjer murke cveto.«)

Kot
da bi bil prisposoda za ocean.

Po možnosti v očesu.

Karmiss

FIKCIJA ALI RESNIČNOST

Ko sem misli pustil, da me odnesejo,
kamor jim teži vsa naravnost, vsa
moč in usklajenost, so me popeljale
tja v neznano, tja v gozd, kamor
sem zataval, ko sem se odmikal
vsem konfliktom, ki so v družini
sredi noči nastajali in se stopnjevali.
Sredi hladne noči sem se skupaj
s svojim psom odpravljaj in sledil

svojemu notranjemu jazu, ki mi je
narekoval in odpiral drugo zavest.
Tam so se mi pokazala ozka vrata,
pred katerimi sem se za trenutek
ustavil. Radovednost me je gnala,
da vstopim v onostranstvo, pogledal
sem še psa in skupaj sva brez dvoma
vstopila skozenj. Tam sem uvidel
svojo pravljico, ki sem jo sproti
risal po hrastovih deblih, tam sem
iskal odgovore, ki so se mi brez
vprašanj pojavila. Tam nisem začel
razumevati, ampak sem preprosto
razumel. Vstopil sem v atmosfero
neznane in nezavednega, potem pa
tam ostal in zaspal.

Žigažaga

SANJE

Ko se dan prekucne v noč
in na nebu zvezde zažarijo,
ko v starem hrastu sova se oglasi,
iščem dom, a vsi ljudje že spijo.

Najdem prijazno klop
v zavetju parka sredi mesta,
luna zaziblje me v sen,
okrog mene gluha je tišina, nočni
mir,
nad mano se vijuga Rimska cesta.

Zbežim v deželo sanj,
kjer zadiši po topli ženski,
neslišno pride,
kot je vedno rekla, da bo prišla,
dotik telesa, poljub na čelo.

Z listjem prekrije premraženo telo,
scefrena krila boža, jih ljubkuje,
gorje, saj so ostala brez moči,
z besedami pogreje zlomljeno srce,
meni je toplo ... privid zbeži.

Katarina Kalaba

OČE IN SIN

»Halo, fotr?«
»O, živjo, sine. Kaj bi rad?«
»Nič, kako si?«
»V redu. Pa ti?«
»V redu. Na, mislil sem te vprašat,
če imaš kaj cajta. Eno omaro moram
spravit ven. A lahko prideš popoldne?«
»Omaro? Kje imaš pa Tineta?«
»Kure, Tine je na smučanju. Zofka pa,
saj veš, ni zažost močna.«
»Jaz pa sem močan ne?«
»Saj si, ne?«

»Dobro, ni problema, ampak že
od prejšnjega tedna se ne morem
pripogniti. Celo stojim težko, jebenti.
Zgrabilo me je v krizu.«

»A spet?«

»Kako misliš, spet?«

»Saj te je tudi takrat, ko sem ti rekel
za drva.«

»Kdaj to? Aja, lani, res je.«

»To te kar večkrat prime, in lih ob
pravem času, se mi zdi.«

»Čuj, me zajebavat, Johan. Prišel boš
ti enkrat v moja leta, pa boš videl.«

»Veš kaj, fotr? Jaz sem že kar nekaj
časa približno v tvojih letih, pa se ne
izmikam. Daj no, popoldne.«

»Drugi teden, prej ne bo šlo, res.«

»Zakaj ne čez dva tedna? Takrat boš
ziher spet kaj bolan.«

»Poslušaj, sine, resnično si zdaj
že kar želim premikati tisto tvojo
omaro. Ampak če ne gre, ne gre.
Lahko ti pa pošljem enega soseda tle,
brezposelnega.«

»Enega, ki bi rad kaj zaslužil, ne?
Takah sosedov imam jaz tukaj na
vagone. Ampak če je treba komu kaj
dat, dam rajši tebi.«

»Aja? Koliko pa? Daš dvajset evrov?«

Zoran Hočevar

OD BREZPOTJA NA POT BREZPOTJA

Vsak dan pretekle izkušnje
se vrstijo, da brstijo,
le za nove dni živijo,
kar pa je zgolj krušenje.

Kamen od skale se trga
in od tega rodovitnost nastaja,
ampak če ni nič živega,
v bistvu le neuporabno se poraja.

Vsak dan pretekle izkušnje
si misleči preobrača:
daje si nov doprinos,
ko tako nekaj zavrača.

Na vse pretege se sanja,
ko drgne se neuporabno
in ko želi si le še spanja,
čudo uporabno življenje postane.

Jānes Zoo(e) Tresert

Rad bi vedel, koliko družin je
razbitih zaradi cigaret, ali pa, kdaj
je kdo ubijal zaradi njih. Zaradi
pijače se je vse to že zgodilo, pa na
pločevinkah piva ali steklenicah

močnejšega alkohola še vedno ne piše, da škodi zdravju, če pretiravaš. Pa vendar je v Sloveniji ozaveščenost o alkoholu takšna, da je videti, da je pitje nacionalni šport. Že tukaj se pokaže, kako vodilni ter alkoholiji gledajo na ljudi.

Pijača, droge in podobno so, če sem natančen, socialno čiščenje ter umetno sproščanje ljudi, da se jim ne zmeša od dogodkov, ki smo jim priče vsak dan, recimo v Slovenskih Novicah ali pa v Dnevniku. Kot sem že omenil, je za tiste, ki ne znajo piti, to nenaravna selekcija kot tudi psihiatrija in droge.

Zeitgeist Warrior

ANEKDOTE IZ PRODAJE

ZAHVALA LJUDSTVU IN GRAJA OBLASTI

Že kar nekaj časa prodajam naš časopis, seveda ko mi to dovoljujeta zdravje in volja. Ni enostavno stati in prodajati, ko pa nas večina ljudi vidi kot navadne žicarje, ki nočejo delati. Hkrati se ne zavedajo, s kakšnimi težavami vse se spopadamo. Sama se večkrat napotim prodajat pred Mercator, od koder so me varnostniki že večkrat odgnali. Pa ne zato, ker bi motila njih osebno, pač pa imajo taka navodila uprave, in to lahko razumem. Večkrat sem pomislila, ali je trgovce nemara strah zaradi izgubljenega dobička. Ko namreč nekdo kupi naš časopis, s tem zapravi en evro manj v trgovini. Ali pa jih je morebiti sram nas, ki nas bo na žalost vedno več. Izgubljenega ljudstva, mislim. Ljudstva, ki trpi v brezizhodnosti situacije. Tako pač stojim ter ponavljam: »Novi Kralji, novi Kralji, novi Kralji...« In vsi drviijo mimo mene. Ne, ni niti pogleda niti nasmeška, kaj šele odgovora. Nič. Počutim se kot plakat pred trgovino, ki ga nihče ne pogleda. Drugi, ko me zagledajo, veselo grabijo po City Magazin, češ, ta je pa brezplačen. Zakaj le bi kupoval časopis? Prodala nisem niti enega samega izvoda.

Vendar me to ni bolelo toliko kakor dejstvo, da mirno drviijo mimo mene, kot da meni. »Ne izgubite upanja,« pravi gospa in mi da dva evra. Ničkolikokrat slišim odgovore, kot je: »Tudi jaz sem kralj« ali »Kmalu bom tudi jaz kralj.« In jaz lahko samo nemo strmim ob golem dejstvu, da nas je iz dneva v dan več. Nas, kraljev brez kraljestev, brez dvora, brez doma, brez kraljice ali kralja. Zazvoni telefon. Kliče me prijatelj, ki je slabe volje. In že slišim znani refren: »Nisem dobil plače. Podjetje je finančno adijo in do ulice me loči samo dober teden, če ne zberem denarja.« Besede obupa in naveličanosti, ki letijo točno vame, in ni več daleč misel: »Joj, še eden. Pa še eden. In koliko nas je že? Ali nas celo bo?« Ne zdržim več spati v avtu. Vsak večer opazujem ledene rože na steklu, ne morem spati, noge imam čisto trde. Lulat me, vendar od mraza ne morem. Še menstruacija, super. Vse me boli. Bog, zakaj živim? Ubij me, raje me ubij. To je ponižanje brez konca in kraja. S partnerjem ne moreva zbrati za najemnino, nikakor nama ne uspe. Z živci sem že čisto na koncu. Pijeva vino, pa ne da bi se napila, ampak da se ogrejeva, da ne zmrzneva. Lepo; res lepo. Sem se zato rodila, so me zato šolali, hranili, vzgajali? Za to kolobocijo, ki je ne morem več zdržati? Saj nisva midva kriva, da nama enostavno ne znese več. Kriva je lažna država, ki iz nas namerno dela reveže, revež pa postane bolnik, ki ga vsi proučujejo. Sociologi, zdravniki, psihiatri. Vse za razvoj znanosti, ki pa je tudi lažna. Fino, podpišeš ali ne, v vsakem primeru si darovalec organov. Ali me boste sploh pokopali ali samo sežgali in dali v konzervo? Ne vem, kar ponavljam si besedilo Tomaža Šalamuna: »Ovseni kosmiči so kot dachavski mrlič.« Meni to veliko pove. Kaj pa vam? Mati pravi: »Vsi mi bomo v krsti odšli.« Odgovorim ji: »V krsti, ta je pa dobra. V konzervi, mama, bomo šli. V kamenček, velik 2 cm, te spravijo, če se jim zahoče. Kakšna krsta neki.« Ona me začudeno vpraša: »Otrok, kaj mi želiš povedati?« Malodušno in naveličano ji odgovorim: »Eh, brez veze, ne sekiraj se, mama. Imej se lepo, kolikor gre. Žalost. Sama žalost in nateg. Adijo, mama. Imam te rada, življenje si mi dala, a nikogar nisem prosila za to, da obstajam.« »Oprostite, gospod, vas lahko prosim za cigareto?« vprašam mimoidočega,

ta pa mi odgovori, da ne, pa ne zato, ker ne želi dati, ampak če mi jo da, s tem podpira ta sistem, ki nam ne dovoli preživeti. »Imate prav, gospod, popolnoma prav. Srečno,« mu odgovorim in gledam, kako nervozno hiti na bus preživetja in je vidno razočaran. In ni edini. Hvala ljudstvu, ki kupuje naš časopis, vendar to ni rešitev, saj kmalu niti ljudstva ne bo več. Finanče so orožje in politika je sredstvo, kdaj je treba orožje sprostiti. Mi nismo v vojni, a naše dete se je ubilo, kje že? Daleč, daleč od doma. Ni službe, ni kruha. Vojska, denar in kruh. In je šla, pogumno naprej, a se je zlomila. Na žalost smo v vojni, sicer izolirani, a vprašam se, kako dolgo. Vsak dan bijemo vojno sami s seboj. Že evro je problem. Grajam oblast in hvalim ljudstvo, ki še obstaja, a kako dolgo... Ljudje, reš ste trpežni in hvala vam za vsakega kupljenega Kralja, vsako iskrico, ki ste mi jo naklonili. Bankirji hodijo mimo mene in nič, novinarji hodijo mimo mene in nič. Igračo je kupila za 300 evrov, celo hvalila se je vpričo mene s svojim hinavskim obrazom. Stare mamice in stari očetje pa me pogledajo brez sprenevedanja, kupijo časopis in odkrito dajo denar. Nemara ker vidijo to zverinsko nastrojenost bolne družbe. Mamice z otročki in očetje kupijo, ker se zavedajo, kaj nas čaka. Hvala jim za nakup, za to, da sem naredila kosilo, večerjo, čeprav v izposojenem stanovanju ali na travniku. Hvala gospodu za vse podarjene plišaste igrače, ki so naredile veselje velikim otrokom. Hvala gospi za 10 evrov, ki mi jih je stishila, ko je slišala moj stavek, da ne potrebujem menedžerja, ki na koncu nemilostno ubije svojega učenca. In tukaj so stari Kralji v novi preobleki. Ljudstvo, kje si? Zima je tu in čakam vaše prebujanje. Demokracija je civilna iniciativa, brez nas ne bo sprememb, samo z nami in našimi podpisi ter aktivnim sodelovanjem pri zakonodaji lahko vplivamo na spremembe. Vendar kakor da ni časa v večnem boju za preživetje. Vzemite si končno ta čas in gremo skupaj v cvetočo pomlad 2011. Vso srečo v trpkem življenju. Meni ni vseeno, da smo v vojni. Kaj pa vam?

Anastasia Om

USTVARJALNOST JE LEPA ČEDNOST

V predbožičnem času smo se na torkovih ustvarjalnih delavnicah odločili, da bodo naši izdelki ne le lepi, temveč tudi v koraku s časom – dobesedno. Tako smo ustvarili prav posebne jaslice, ki so še vedno na ogled na okenski polici dnevnega centra. Vendar to niso navadne jaslice, prav posebne so, saj smo živalski svet prav izvirno dopolnili, tako da Jezuščka poleg ovac ogledujejo še jež, polž ter še nekatere druge živobarvne živali. Nekaj posebnega so tudi trije kralji, vse pa je narejeno iz mase, ki se strdi na zraku. Vejice za podlago smo nabrali v Tivoliju, za hlevček pa nam je prav prišla ptičja hišica. Jaslicam so dale piko na i živobarvne lučke ter zvezda repatica, ki visi v zraku in bdi nad celotnim božičnim prizorom.

Točno teden dni kasneje pa smo se odločili, da polepšamo še strop dnevnega centra, malo kiča v tem obdobju ne škodi ... vendar okrasni niso bili kičasti, temveč nekaj prav posebnega, in lahko iskreno rečemo, da takšnih nimajo nikjer drugod! Narejeni so iz čisto navadnega odpadnega stiropora, zlatega papirja ter polepšani z živimi akrilnimi barvami. Z veseljem

lahko rečem, da zelo dobro ponazarjajo naš živahni kreativni zagon, ki nas zajame pri ustvarjanju. Srečno, ustvarjalno, barvito 2011!

Laura

GLOBAL SOFA — GLEDALIŠČE ZATIRANIH (NADALJEVANJE)

Naj zapišem nekaj malega o projektu: **GLOBALNA UMETNOST SVETA (Global State OF Art): Gledališče za globalne družbene spremembe** je projekt v okviru širše pobude GLOBAL SOFA, katerega cilj je promovirati globalno kulturo strpnosti in tolerance ter spoštovanja človekovih pravic ter skozi participativno gledališče – kot forum za kreativno in skupinsko raziskovanje – težiti k družbenim spremembam na lokalni in globalni ravni. Projekt sofinancira Evropska unija.

Pa še o gledališču zatiranih: **Gledališče zatiranih (Theatre of the Oppressed – TO)** je razvil brazilski vizionar Augusto Boal (in ne Boyer, kot sem se zmotil v 1. delu), 1931–2009, in predstavlja obliko popularnega, na skupnosti temelječega izobraževanja, ki uporablja gledališče kot orodje za družbene spremembe na individualni, lokalni in globalni ravni. Tehnike uporabljajo v več kot 100 državah za družbeni in politični aktivizem, reševanje sporov, izgradnjo skupnosti, terapijo, rehabilitacijo ter zagovornišvo in vplivanje na vladno zakonodajo. Gledališke tehnike so prilagojene za neigralce in uporabljajo univerzalni jezik gledališča kot osnovo za posameznike in/ali celotne skupnosti za proučevanje lastnih življenj ter spodbujanje kritičnega mišljenja in dialoga, ki se osredotoča na analizo in ne na podajanje odgovorov.

No, ja, priznam, spoštovana bralka/dragi bralec, tole sem prepisal z vabila na zaključno predstavo.

A tole o predstavi je pa čisto in samo moje: Dva tedna smo izpustili, saj so odpadle vsebinske delavnice (imeli smo jih v januarju). En teden je bil pa tako ali tako namenjen pavzi pred zaključkom. Tako da smo 6. teden (25.–28. 11. 2010) pilili že osvojene tehnike, spoznali nekaj dodatnih tehnik, v glavnem pa konstruirali predstavo in vadili posamezne dele, scene in njihove povezave. Izdelali smo tudi napise in fotke, ki so si jih obiskovalci – soudeleženci predstave odnesli domov. Soudeleženci? Ja, fora gledališča zatiranih je soudeležba gledalcev, in moram reči, da nas je bilo (nekateri) kar malce strah, kako se bo odzvala (po naše) dokaj indiferentna slovenska publika, pa koliko jih bo, pa ... pa je res dobro izpadlo, v soboto, 27. 11. 2010, je bilo v Menzi pri Koritu polno, na naše odprte, nezaključene teme, ki smo jih

postavljali na oder, so prihajali ljudje, imeli ideje in večkrat smo preoblikovali tako prizor kot njegovo sporočilo. Ker smo velika ekipa, smo v manjših skupinah pripravili več manjših scen; naj opišem tisto, pri kateri sem igral tudi sam: Na oder smo postavili sceno v diskoteki (klubu, vatever), ko *Mare*, redni gost, nadleguje *bejbo*, ki je prišla samo žurat. Najprej ji vsili, da ji časti pijačo, potem hodi za njo, je ne pusti pri miru, čeprav se ona umika med folk, ki pleše, na wc, na koncu ga odrine, on pa: »Prasica, a ti boš mene odrivala!« Konec scene ... brez nadaljevanja, brez rešitve, brez odgovora na vprašanje »Kaj pa zdaj?« Še to – v klubu ji nihče ne pomaga, *varnostnik* jo ima za »pičko, ki si je sama kriva, kaj se pa nastavlja«, on je pa itak frend od *Mareta*. In glej – publika je komentirala, uletavala na oder, ena je zamenjala *bejbo* in si recimo ni pustila plačati pijače. Ta intervencija se je izkazala za najbolj učinkovito, saj ko smo improvizirali prizor od tu naprej, *Mare* kar ni imel več vzvodov moči, da bi jo nadlegoval in ona je lahko plesala, sicer je še poskušal, pa nič od tega, in sploh ni prišlo do tiste scene, ko jo on postavi v vlogo tiste, ki je agresivna. Intervencij iz občinstva je bilo več in tudi takih zgodbic je bilo več, mislim, da pet; vse skupaj smo posneli in na tem mestu napovedujem predstavitev projekta s projekcijo predstave v bližnji prihodnosti v okviru in prostorih Društva KU. Tudi odzivi publike po predstavi, ko smo skupaj posedeli v hostlu Celica, so bili spodbudni – da tega pri nas še niso videli, da je zanimivo in da ja, da se te dotakne in da neseš misel na te, na prvi pogled samoumevne dogodke iz vsakdanjega življenja s sabo, se z nekaterimi identificiraš in razmišljaš, kako bi reagiral sam in kako bi bilo lahko tudi drugače.

Mi, ekipa, smo se dobili še v nedeljo, da si drug drugemu povemo še vsak svoje, in to je bilo to – zaenkrat. Kot rečeno, smo imeli v januarju še vsebinske delavnice, kjer smo obravnavali globalne teme, vredne pozornosti in obdelave, aprila pa spet pride z Dunaja naša mentorica Birgit in – kaj se ve, kaj še bo ... Tudi OdPISANI nameravamo vključiti načela gledališča zatiranih v naše gledališko ustvarjanje, in tu se nam lahko tudi pridružite.

Primož Časl

BO LETOS KAJ BOLJE?

Tudi zadnjega decembra so lahko brezdomci preživeli silvestrovanje na toplem, saj je Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote organiziralo že tradicionalno Silvestrovanje za brezdomce. Pred začetkom programa je prostovoljce, zbrane na organizacijskem sestanku (pogovoru), nepričakovano obiskal župan gospod Zoran Janković. Prostovoljci so približno 90 brezdomcem najprej postregli z narezkom, kasneje pa še z večerjo. Del programa je bila tudi igrice o boju med dobrim in zlim, v kateri so se brezdomci postavili v bran dobrega in pokazali, da ne marajo prikritega zla, ki se skriva za krinko dobrega. Letos je bila posebno bogata tombola saj so si zaradi darežljivosti donatorjev, kot so E'Leclerc, Microsoft, Mercator, Mestna občina Ljubljana in drugi, brezdomci razdelili kar

180 dobitkov. V čakanju novega leta se je vsem prisotnim pridružil tudi gospod nadškof dr. Anton Stres. Pogovoril se je z brezdomci in pomagal pri žrebanju številke za tombolo.

Večer so popestrili zvoki harmonike, ob katerih je marsikdo zapel in zaplesal, ob tej priložnosti so bile podeljene tudi nagrade brezdomcem, ki so se najbolj udeleževali aktivnosti Dnevnega centra za brezdomce. Razglašeni so bili najboljši čistilci, najbolj aktivni delavci vezic in najboljši igralci iger Človek, ne jezi se, šah in tarok.

Kot pri vsem delu društva, je bilo tudi tokrat v ospredju dobro počutje. V prijetnem vzdušju in domačnosti so brezdomci začutili košček topline ob vstopu v Novo Leto. Zanimivo, da brezdomci dokazujejo, kako je lahko

foto: Arhiv VZD

praznovanje novega leta brez pretiranega pitja alkohola primernejše in prijetnejše od popivanja.

Tilen Princič, VZD

015
KRALJI
ULICE

VOLUNTARIATOVA MEDNARODNA PREDNOVOLETNA FEŠTA V SOCIALNEM CENTRU ROG, 15. 12.

foto: arhiv Voluntariat

Sredi decembra se je kar precej dogajalo. Če se vrnem dan nazaj, se spomnim, da sem se vračal iz Novega mesta, kjer smo v Sokolcu z gledališko skupino OdPISANI uprizorili odrski videopeformance Cirkus negotovosti. Ves energetsko nabit od dobrega nastopa in zabave, ki je sledila, sem se pojavil v Ljubljani, in sicer v tovarni Rog. Zavod Voluntariat je v sodelovanju z Društvom Kralji ulice organiziral prednovoletno fešto. Kralji ulice so me povabili, da tam

sodelujem s svojo glasbeno domišljijo, ki sem jo skozi večer v različnih insertih pomagal odigrati na sintetizator. Kot vedno ob takih priložnostih so najprej na vrsti tehnične priprave, ki smo jih izpeljali člani skupine OdPISANI (luč, zvok, slika), potem pa so se nakapljali še ostali, ki so tisti večer nastopali s svojimi točkami. Če naštejemo po državah, so bile to Češka, Francija, Ukrajina in domača Slovenija, in prav vsi so ponudili res pester program, tako z vidika glasbe kot tudi odrskega nastopa. Češka je nastopila s popolno zasedbo – od harmonike in violine do kitare ... in z vokalno podporo ter celo videoprojekcijo fotografij, s Francozi smo se uglasili in jim pomagali pri štiklцу Champs-Élysées, imeli pa so tudi cirkuški nastop z diablom. Ukrajina je plesni nastop uprizorila ob pomoči zamejske Slovenke in tudi

oni so me zvabili v igranje ukrajinske glasbe. Prehode posameznih nastopov so povezovali kraljevi moderator, stand-up komiki, liriki in epiki s svojimi od..... teksti, na koncu pa smo se pojavili še OdPISANI z gledališko predstavo Cirkusa negotovosti ter pesmijo Namesto koga roža cveti. Omeniti pa moram, da smo se tu spet povezali s Francozi in Ukrajinci. Tako nekako smo zaključili odličen nastop in se zadovoljni pustili popeljati v zabavni del večera, ki je sledil. Znova sem dobil potrditev, da se ljudje lahko povezujemo na različne načine in z različnimi nameni. Nadejam se, da se bo to zgodilo – ne še kdaj, ampak čim večkrat. Thanks to everybody.

Mare G Banda

ODPRTJE SMETUMET ZIBKE

foto: Monika Cerar

Kulturno ekološko društvo Smetumet je v sredo, 22. 12. 2010, ob 17.00 na Celovški cesti 53 v Ljubljani zaokrožilo reciklirni cikel umetniškega ustvarjanja z odprtjem prijetnega prostora, ki so ga poimenovali Zibka. Prostor je lično opremljen s pohištvo, okrasnimi predmeti in seveda izdelki, ki so izdelani iz recikliranega materiala. V Zibki, ki jo ima kulturno, umetniško-ekološki tim za galerijo, pisarno, delavnico, prodajalnico, zbirni

center, predavalnico, knjižnico, infotočko, čajnico, atelje, skladišče, čakalnico ..., se vedno najde prostor za umetniške duše, pa tudi za tiste, ki ste ljubitelji narave in cenite unikatne izdelke, ki so izdelani izključno iz odpadnega materiala z namenom spodbujanja kulture ponovne uporabe. Na spletni strani <http://www.smetumet.com> najdete več podrobnosti o društvu in aktivnostih, ki jih izvaja.

Monika Cerar

ZAVZETOST KOLESARSKÉ MREŽE POZIMI NE USAHNE

016
KRALJI
ULICE

V sredo, 15. decembra 2010, je v prostorih Mestne občine Ljubljana potekalo šesto srečanje Ljubljanske kolesarske platforme, ki jo je vodil prvi kolesarski koordinator na MOL Janez Bertoncelj. Predstavil je nekaj ugotovitev s področja kolesarjenja v Ljubljani, med drugim spoznanje, da je število kolesarjev v občini glede na prejšnje leto rahlo upadlo, najverjetneje zaradi slabšega vremena. Ugotovljeno je bilo tudi, da se je MOL veliko bolje angažiral pri zimskem čiščenju kolesarske infrastrukture kot v preteklem letu. Kljub temu je Gašper Žemva iz Ljubljanske kolesarske mreže zahteval od kolesarskega koordinatorskega, da občina kljub opaznemu izboljšanju zimskega stanja kolesarske infrastrukture počisti pozabljene kupe snega, ki onemogočajo kolesarjenje na posameznih odsekih. Bertoncelj je razložil, da MOL načrtuje razglasitev leta 2011 za leto kolesarjenja, s tem v zvezi pa že poteka dopolnjevanje programa aktivnosti za leto kolesarjenja. Poudarek bo na ozaveščanju šolarjev o prednosti kolesarjenja v šole namesto vožnje z avtomobilom, pri čemer se že zdaj vsaj 20 odstotkov šolarjev vozi v šolo s kolesom – če je razdalja krajša od enega kilometra –, kar našo državo umešča v evropsko povprečje. Vsemu navkljub pa je opazna manjša strpnost voznikov avtomobilov do kolesarjev. Gospod Bertoncelj je poudaril, da se vozniki avtomobilov, ki občasno kolesarijo, do kolesarjev primerno obnašajo. Zato je ciljna skupina leta kolesarjenja – šolarji – izbrana modro, saj imajo otroci največji potencial, da odkrijejo prednosti mestnega kolesarjenja, ki so: hitrost, razgibanje, svoboda ter zelo nizki stroški prevoza. Še vedno pa je problem nekaterih šol v tem, da v njihovi okolici ni kolesarske infrastrukture. Obstajajo tudi šole v območjih z dobro kolesarsko infrastrukturo, kjer pa ravnatelji šolarjem omejujejo vožnjo v šolo s kolesom, kar je brez dvoma izredno kratkovidno in nerazumljivo početje. Pri tej točki je nekaj udeležencev omenilo, da je v takih primerih najbolje na ravnatelje pritisniti prek institucije sveta staršev. Udeležence kolesarske platforme je presenetila ugotovitev, da so vozniki avtomobilov bolj izpostavljeni škodljivim izpušnim plinom kot kolesarji, kljub temu da se prvi vozijo v »škafli«. Razlog tiči v dejstvu, da mnogi kolesarji izbirajo manj prometno obremenjene ceste za prevoz v službo, šolo ali po opravkih. Stalna tema na kolesarskih platformah je pretirana skrb države in mesta za olajševanje prevoza z avtomobili, kar je v nasprotju z načeli trajnostne mobilnosti ter je na zahodu in severu Evrope že dolgo presežena praksa. V razvitih državah, od katerih se učimo, je glavna skrb namenjena šibkejšim udeležencem, ki veliko manj onesnažujejo okolje ter so na dolgi rok najcenejši. To je skrb za pešce, kolesarje ter uporabnike javnega prevoza. Ugotovitev vseh udeležencev je bila, da na področju upravljanja prometa še nismo uvideli velike napake, ki jo delamo. Davkoplačevalski denar se steka v napačne oblike mobilnosti, kar nam bo kot družbi samo škodilo. Z nenehnim vlaganjem denarja v avtomobilsko infrastrukturo bomo poslabšali naše okolje z izpusti, hrupom, prometnimi zamaški, prometnimi nesrečami ter vse večjo potrebo po dragih cestah. Primer tega so predvidene in zelo drage širitve ljubljanskih vpadnic v šestpasovnice ter prizadevanja Darsa za širitev ljubljanskih avtocest v šest- in osempasovnice – mimogrede, ocena stroškov širitve avtoceste je najmanj 800 milijonov evrov, kar je astronomska vrednost. Namesto da bi se ta denar vlagal v upravljanje mobilnosti z okolju prijaznim javnim prometom, naša prometna politika drvi v popolnoma napačno smer.

Udeleženci smo si lahko ogledali slike s kolesarke parade, ki jo je oktobra organizirala Ljubljanska kolesarska mreža in ki se je udeležilo kar 123 ljudi, na kolesarjenju po Ljubljani pa je bilo zelo prijetno vzdušje.

Prav tako je bila z velikim veseljem sprejeta ugotovitev, da je kolesarskim organizacijam uspelo prepričati, da bi bila uporaba kolesarskih čelad uzakonjena za vse uporabnike, ne glede na starost. V veljavi bo ostala prejšnja ureditev, po kateri morajo čelado nositi osebe, mlajše od 15 let.

Šesta kolesarska platforma je torej uspela, edina skrb vseh udeležencev pa ostaja mestna in državna prometna politika, ki temelji na zastarelih ter okolju in družbi neprijaznih prijemih. Tukaj bo potreben velik premik v trajnostno upravljanje mobilnosti. Kot omenjeno, slovenska prometna politika temelji na močno pretiranem favoriziranju avtomobilizma, kar je za našo družbo in okolje zelo škodljivo.

Gašper Žemva, mag. inž. arh.

Predsednik Ljubljanske kolesarske mreže, društva za vzpodbujanje kolesarjenja in trajnostnega prometa

Tokratne seje se je udeležil tudi predstavnik Kraljev, ki je svoja opažanja povzel takole:

Dragi bralci!

Že vnaprej bi vas rad povabil, da se pridružite kolesarski sekciji v boju z avtofobijo proti mestni občini ter Snagi, ki enostavno grenita življenje Zemlji in človeku. Rad bi vas opomnil, kako zdravo in nehrupno je voziti kolo, vendar v takšnih razmerah, kot so pri nas pozimi, to skoraj ni več mogoče. Snaga ne očisti vseh kolesarskih stez, temveč sneg s ceste še dodatno nalaga nanje kot gromozansko oviro. Jaz tem oviram pravim kar bombe.

Po eni strani smo kolesarji deležni nekulture voznikov, po drugi pa res ne plačujemo cestnin in bencina, torej naj skrb za nas avtomatično odpade? Zato ne preseneča dejstvo, da je bilo na sestanku Ljubljanske kolesarske platforme izpostavljeno prav omenjeno; poslabševanje kulture voznikov v odnosu do kolesarjev in tudi mačehovski odnos ljubljanske občine do kolesarjev kot udeležencev v cestnem prometu. Predlagam, da bi za nadaljnji zgled raje vzeli Nizozemsko.

Zeitgest Warrior

logo oblikovala: Matilda M. Dobro

ANKETA O BRANOSTI KRALJEV ULICE

Izdali smo že 56 številčk časopisa Kralji ulice in želimo si, da bi bil časopis čim boljši, čim bolj po okusu vas - naših bralcev. Zato potrebujemo informacije o tem, kaj vam je v Kraljih ulice bolj všeč in kaj manj, česa si želite več, česa manj. Želimo spoznati vaša mnenja o posameznih vrstah prispevkov v časopisu.

Zato vas prosimo, da izpolnite spodnjo anketo in nam jo izpolnjeno vrnete. Na osnovi vaših odgovorov bomo poskusili delati še boljši časopis.

Žal nimamo toliko denarja, da bi anketi lahko priložili kuverto s plačano poštnino. Zato vas prosimo, da nam izpolnjeno anketo pošljete na enega od treh načinov:

- sami kupite kuverto in znamko, ter anketo pošljete po pošti na naslov: Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana;
- izpolnjeno anketo sami prinesete v naš dnevni center na Pražakovi 6 v Ljubljani, kjer jo vržete v poštni nabiralnik ali pa izročite dežurni delavki v dnevnem centru;
- anketo poiščete na spletnem naslovu <http://www.kraljiulice.org/novice/2011/01/21/anketa-o-branosti-cestnega-casopisa-kralji-ulice>, ter jo izpolnete.

V uredništvu upamo, da bomo prejeli dovolj odgovorov. Med tiste, ki boste tako želeli in na anketo pripisali tudi svoj poštni naslov, bomo razdelili več nagrad: 25 stripovskih zvezkov »Street s-trip-nik« ter 25 CD-jev »Odpeti pesniki« (pesmi Daneta Zajca, Nika Grafenauerja). Podprite naše delo tudi z izpolnitvijo spodnje ankete. Iskrena vam hvala!

A. O KUPOVANJU IN BRANJU ČASOPISA KRALJI ULICE

(obkrožite številko pred izbranim odgovorom)

1. Časopis Kralji ulice poznam ...

1. od vsega začetka (leta 2005)
2. spoznal sem ga v letih 2006-2009
3. spoznal sem ga šele lani oz. letos (v letu 2010, 2011)

2. Od 56 doslej izdanih številčk Kraljev ulice sem jih videl/a in bral/a:

1. 1-5
2. 5-15
3. 15-30
4. 30-56

3. Izvod časopisa Kralji ulice največkrat dobim:

1. tako, da jih sam/a kupim na cesti od prodajalcev
2. od prijatelja/ice, znanca/ke, sorodnika/ce
3. v knjižnici
4. drugače, kako:

4. V (vsakem) izvodu Kraljev ulice preberem:

1. nič ali le manjši del vsebine
2. približno polovico vsebine
3. večino vsebine ali prav vse

5. Časopis Kralji ulice kupim predvsem zato:

1. ker s tem pomagam brezdomcu, od katerega ga kupim
2. ker mi je vsebina časopisa všeč, ker ga rad/a berem
3. da se tem pomagam delu društva Kralji ulice
4. ker je časopis moderen, ker je to kul
5. časopisa ne kupujem
6. kaj drugega:

6. Kako zlahka dobim/kupim časopis Kralji ulice, ko si ga zaželim:

1. zelo zlahka; ga lahko takoj dobim, ko ga želim kupiti
2. še kar lahko; a moram nekaj časa iskati, da najdem prodajalca
3. precej težko; zelo težko najdem prodajalca, ko želim časopis kupiti
4. izredno težko; zelo težko najdem kakega prodajalca

7. Kralji ulice se prodajajo skorajda samo na ulici.

Kaj mislite o možnosti, da bi se lahko bralci nanj tudi naročili in ga prejeli po pošti na dom?

1. prav se mi zdi, da je dostopen samo na ulici
2. zdelo bi se mi v redu tudi, če bi se lahko nanj naročili, a jaz se ne bi
3. zdelo bi se mi v redu tudi, če bi se lahko nanj naročili, in jaz bi se nanj rad/a naročil/a

8. Cena časopisa (1 EURO) se mi zdi:

1. prenizka
2. ravno pravšnja
3. previsoka

9. To, da polovico plačanega zneska (oz. 0,5 EURA) dobi prodajalec ...

1. se mi zdi povsem v redu; to je plačilo za njegovo delo
2. se mi ne zdi v redu; menim, da je to isto kot beračenje ali »žicanje«
3. kaj drugega:

10. Z odnosom prodajalcev do kupcev in njihovim načinom prodaje:

1. sem povsem zadovoljen/na
2. sem v glavnem zadovoljen/na
3. sem precej nezadovoljen/na
4. sem močno nezadovoljen/na
5. načina prodaje in odnosa prodajalcev ne poznam

Če ste odgovorili, da ste z načinom prodaje in odnosom prodajalcev nezadovoljni, prosim napišite nekaj besed ali stavkov o tem, s čem konkretno niste zadovoljni in kaj bi bilo potrebno spremeniti:

.....

.....

.....

.....

11. Če bi si želeli, da bi se časopis Kralji ulice prodajal še na kaki drugi, novi lokaciji (drugem kraju ali v Ljubljani na kaki drugi ulici, lokaciji), prosim napišite kje:

.....

.....

B. O VSEBINI ČASOPISA KRALJI ULICE

(obkrožite številko pred izbranim odgovorom)

12. Menim, da vsebino časopisa Kralji ulice poznam:

1. zelo dobro
2. dovolj dobro
3. bolj slabo
4. sploh ne poznam

Na splošno časopis Kralji ulice ocenjujem kot
(označite v vsaki vrstici ustrezen krogec):

13.	nezanimiv	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	zanimiv
14.	neobičajen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	običajen
15.	zabaven	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	nezabaven
16.	žalosten	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	vesel
17.	verodostojen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	neverodostojen
18.	neprivlačen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	privlačen
19.	pester	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	dolgočasen
20.	resen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	neresen
21.	političen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	nepolitičen

Prosim v vsaki vrstici s križcem v ustreznem okencu označite dve stvari: kako pogosto to vrsto prispevka berete in koliko vam je všeč.

	Rubrika, prispevek, vrst:	Kako pogosto te prispevke berem?					Koliko so mi ti prispevki všeč?				
		nikoli	redko	včasih	pogosto	vedno	prav nič	malo	srednje	precej	zelo všeč
22.	Uvodnik										
23.	To sem jaz										
24.	Izbrana Poezija										
25.	Intervju s samim sabo o problemu narkomanije-Taubi										
26.	Kolesarska rubrika										
27.	Sužnja človeške pokvarjenosti										
28.	Kraljevi recenzor										
29.	Ljudska kuhna										
30.	Kralj in kralj/Kraljica in kraljica										
31.	Tatu zgodba										
32.	Kraljevi recenzor										
33.	Gostujoči kolumnisti (Tomaž Zaniuk, Roman Kuhar, Bojan Radej itd)										
34.	Izza rešetak										
35.	Intervjuji Petra Pitambarja Pangerca										
36.	Nekaj cestnih										
37.	Anekdote s prodaje										
38.	Horoskop										
39.	Sol in Koper										
40.	Gogijeva kolumna										
41.	Druge življenjske zgodbe										
42.	Drugi strokovni članki in komentarji										
43.	Reportaže										
44.	Razvedrilo										
45.	Stripi in ilustracije avtorja Nik-a										
46.	Ilustracije avtorice Tjaše										
47.	Ilustracije avtorice Severe										
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5

48. Če bi se morali odločiti, da naj bi v Kraljih ulice bilo ene vrste prispevkov več, za katere bi se odločili? Več bi moralo biti:

1. več življenjskih zgodb
2. več resnih, strokovnih prispevkov
3. več zabavnih, razvedrilnih prispevkov
4. več fotografij
5. več ilustracij in stripov

Še kak komentar v zvezi z oblikovanjem časopisa:

.....
.....

IV
KRALJI
ULICE

C. VAŠI OSEBNI PODATKI

(obkrožite številko pred izbranim odgovorom)

49. Spol

1. moški
2. ženski

50. Starost

1. do 16 let
2. 17-20 let
3. 21-35 let
4. 36-50 let
5. 51-65 let
6. nad 65 let

51. Sem ...

1. šolar, dijak, študent
2. zaposlen, v delovnem razmerju
3. brezposelen
4. upokojenec
5. kaj drugega:

.....

52. Moja zadnja dosežena izobrazba je:

1. nedokončana ali dokončana osnovna šola
2. tri letna ali štiri letna poklicna ali strokovna šola
3. gimnazija
4. višja šola
5. visoka šola
6. magisterij ali doktorat

53. Če želite, da vas vključimo med tiste, katerim bomo razdelili 90 simboličnih nagrad za sodelovanje v anketi, prosim označite, katero nagrado bi si najbolj želeli:

1. stripovski zvezek »Street s-trip-nik«
2. CD »Odpeti pesniki« (pesmi Daneta Zajca, Srečka Kosovela ali Nika Grafenauerja)
3. ne želim prejeti nagrade

Če želite da vas vključimo med tiste, med katerimi bomo razdelili 90 nagrad, nam spodaj prosim napišite vaše ime in popoln poštni naslov, na katerega naj vam pošljemo nagrado:

.....
.....
.....
.....

Bi nam želeli še kaj sporočiti? Imate kak predlog za izboljšanje našega dela in časopisa Kralji ulice? Bi se želeli na kakšen način pridružiti našemu delu ali na kak način prispevati k dejavnostim društva Kralji ulice? Napišite nam o tem!

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

**UREDNIŠTVO KRALJEV ULICE SE VAM TOPLO ZAHVALJUJE
ZA SODELOVANJE!**

foto: osebni arhiv

Sol in Koper:

PRVA DAMA CSD KOPER

monika.buhancic@kraljiulice.org

Na koprskem CSD se letos dogaja veliko sprememb. Dobra desetina zaposlenih odhaja v pokoj, a nedvomno je najbolj odmeven ravno odhod dolgoletne direktorice ge. Marije Perkovič. Perkovičevo poznam osebno tudi skozi sodelovanje med centrom in Društvom Kralji ulice. Zaradi narave njenega dela, ki je vseskozi tesno povezano tudi s starostniki in brezdomnimi, ter kot poklon njenemu dolgoletnemu delu z ljudmi, sem z Marijo naredila intervju. Preberite si ga ...

Ko človek pregleda Vaš življenjepis, si ne more pomagati, da Vas ne bi globoko občudoval, saj ste v življenju počeli marsikaj, kar je bilo povezano s socialno službo in socialnim delom. CSD Koper ste vodili od leta 1979 in ga leta 1981 tudi ustanovili, saj je bil prej znan kot Služba socialnega skrbstva. Delo na področju duševnega zdravja in dela s starostniki je nekakšna rdeča nit vaše kariere. Bili ste večkratna predsednica različnim združenj, prejeli več nagrad za svoje delo, bili ste svetnica in še bi lahko naštevale.

Ste vitalna 58-letnica, ki ne pozna besed »ne znam« in »ne zmorem«, še manj besedo »nemogoče«, kar ste dokazali nešteto krat v svojih bojih z mlino na veter. Prav borba, da bi MOK pridobil Dnevni center in Zavetišče za brezdomne osebe, je borba, ki se vleče že vrsto let in mogoče je poleg vseh vaših uspehov, med drugimi tudi ustanovitev Kriznega centra za mladostnike in otroke, prav zmaga, da je Koper končno dobil prvo Zavetišče za brezdomne, tista, ki Vas bo v pokoj pospremila z vero, da pa se je le nekaj pričelo premikati na bolje. Ko ste bili imenovani za direktorico CSD Koper, je bila Vaša prva misel ... Moje prvo imenovanje sega v leto 1979 in moja prva misel je bila: »Ali bom zmogla zaupanje, ki mi je bilo dano, opravičiti in izkoristiti ta izziv za spremembo in razvoj?«

Za mene je bilo vsako novo imenovanje potrditev, da smo v preteklem obdobju delali dobro, in izziv, saj sem videla možnosti za razvoj. Direktorica centra sem bila lahko veliko let le zato, ker sem imela ob sebi ekipo dobrih ljudi, strokovnjakov, ki so vedeli, kaj delajo, ki so imeli vizijo in so bili sposobni slediti spremembam in ustvarjati nove rešitve.

Ali je urejenost delovanja socialnih delavk, njihov profesionalni odnos do ljudi, katerega nepogrešljiv del je tudi čut za sočloveka, uspešnost pri nujenju pomoči in na drugi strani nasprotno od naštetega, direkten kazalnik, kako dobro je vodstvo, torej kako dobra direktorica ste?

Sebe sem v vlogi direktorice vedno videla kot prvo med enakimi. Pravzaprav sem srečna, da sem imela priložnost delati s kompetentnimi strokovnjaki in strokovnjakinjami in ljudmi, ki so hoteli, znali in zmogli mnoge izzive spremeniti v priložnosti za iskanje vedno novih rešitev in odgovorov na potrebe ljudi. Tako so nastali razvojni programi, po katerih je CSD Koper prepoznaven. *Kako gledate na porast revščine, socialne šibkosti in izključenosti tistih, ki so »manj bogati«?*

Priznam, da sem zaradi porasta števila ljudi, ki prvič pridejo na center zaradi materialne stiske, velikokrat tudi sama v stiski. Težko namreč najdem prepričljiv odgovor na vprašanje ljudi, kako naj preživijo z 229,52 evra, kolikor je od 1. julija 2010 osnovni znesek minimalnega dohodka in višina denarne socialne pomoči za posameznika in seveda tudi vstopna pravica v sistem denarnih pomoči. Na našem območju nismo imeli odmevnih stečajev, pa vendar se je število prosilcev za denarno pomoč, prijavljenih na zavodu za zaposlovanje, povečalo, kar pomeni, da se dogajajo odpuščanja delavcev, pa o tem nihče ne spregovori, kot se je ob stečajih Mure, Vegrada ... Število vlog za izredne denarne socialne pomoči pa se je v preteklih letih povečalo za okoli 30 odstotkov letno. Zanj je zaprosalo vse več posameznikov in družin, ki

z lastnimi dohodki ne zmorejo več kriti osnovnih življenjskih stroškov (najemnine, vode, elektrike) in jim grozijo z odklopi vode, elektrike oziroma imajo zaradi neplačevanja rednih stroškov blokirane transakcijske račune. Več je bilo tudi družin, ki so iskale pomoč zaradi predvidenih rubežev in deložacij, ker so imele visoke zneske neplačanih računov za najemnino, ki jih same niso zmogle poravnati. Take stiske smo reševali z dodeljevanjem izrednih denarnih socialnih pomoči za obdobje občinskih denarnih pomoči, da smo lahko pokrili večji del ali pa celoten znesek dolgovanega zneska. Le tako smo lahko preprečili deložacije. Število prosilcev za denarno socialno pomoč kot kazalnik socialno-ekonomskega stanja ljudi ima seveda omejeno vrednost, saj so kriteriji za vstop v sistem pomoči nizki, in ne odraža dejanskega stanja oziroma potreb ljudi. Z materialno ogroženostjo se povečujejo tudi osebne stiske ljudi in v odgovor nanje različni drugi neželeni socialni pojavi (porast različnih vrst zlorab). Sorazmerno se bodo povečale tudi potrebe po svetovanju in podpori ter različnih drugih socialnih intervencijah, s ciljem preprečevanja in zmanjševanja tveganja. *Dotakniva se še teme brezdomstva. Poznam Vas kot veliko zagovornico vseh ljudi, ki so tako ali drugače ogroženi. V Kopru smo dobili prvo Zavetišče za brezdomne – med vsemi sodelujočimi v projektni skupini je tudi Vaš center. Zaupajte nam nekaj Vaših misli na temo brezdomstva na Obali.*

Zadovoljna sem, da je Koper letos dobil zavetišče za brezdomce, in to še pred pravo zimo. Na centru smo skupaj z nevladnimi organizacijami, predvsem RK in Karitasom, že več let iskali možnosti za družine in posameznike, ki so zaradi deložacij ostali brez strehe nad glavo. Če je MO Koper družinam z otroki uspevalo priskrbeti nujne bivalne prostore, je bilo za posameznike, ki so prešli iz prikritega v odkrito brezdomstvo, to nemogoče. Lahko bi rekla, da je moral projekt zavetišča prehoditi celo pot in še ni zaključen, v nadaljevanju moramo strniti napore za izboljšanje bivalnih pogojev v zavetišču in seveda odpreti pot za pretočnost iz zavetišča v samostojno bivanje tistim brezdomnim osebam, ki bodo želele in zmogle pot ponovnega vključevanja. *Odhajate torej v pokoj. Česa se najbolj veselite kot bodoča upokojenka in kaj boste po Vašem najbolj pogrešali?*

Vesela sem, ker odhajam novim izzivom naproti. Veliko sem zlagala na »kupčke«, ki se jih bom lotila, ko bom imela čas ... branje, slikanje, pisanje, konec aprila bom dobila psa in še se bo kaj našlo, pa tudi dela v stroki ne bom čisto prekinila. Ne vem, kaj bom pogrešala, to mora priti za mano.

Vaš življenjski moto je ...

Nič ni nemogoče, le cilj moraš imeti in verjeti, da ga lahko uresničiš. *Mogoče še besedo ali dve za osebo, ki Vas bo na CSD nasledila (nasvet, spodbudne besede).*

Moji naslednici Tjaši Rodman zaupam in verjamem, da bo kos novim izzivom, ki jih prinašata zakonodaja že v letu 2011 in seveda napovedana modernizacija centrov za socialno delo. Želim ji vso srečo in veliko uspehov.

Gospa Marija, najlepše se Vam zahvaljujem za čas, ki ste ga namenili našemu časopisu, in Vam v imenu vseh, ki so bili kadarkoli deležni pomoči CSD Koper, želim prelep prehod v status, ki ste si ga nedvomno prislužili.

Vaša Biba

MAVRIČNA SVETOVALNICA

018
KRALJI
ULICE

Mavrična svetovalnica, ki deluje v okviru društva DIH, je namenjena psihosocialni pomoči pripadnikom spolnih manjšin (geji, lezbijke, biseksualci in transseksualci). Zagotavlja varni prostor in nudi informacije in pomoč vsem drugim, ki jih vprašanje spolnih manjšin kakor koli zadeva ali zanima, npr. staršem in svojem pripadnikov spolnih manjšin, študentom, ki pišejo razne naloge na temo, novinarjem ipd.

Glede na problematiko, s katero se naši uporabniki obračajo na nas, lahko rečemo, da istospolna usmerjenost posameznika ni več uporabnikov glavni problem. Ugotavljamo, da se povprečni istospolno usmerjeni posameznik/posameznica v Sloveniji zadovoljivo socializira, sploh če živi v urbanem okolju. Problemi, ki jih imajo in s katerimi pridejo k nam, pa so posledice razkritja (dejanje, ko posameznik spregovori o svoji istospolni usmerjenosti), to so reakcije okolja na razkritje in razna dejstva iz posameznikove življenjske zgodovine.

Trudimo se zasledovati psihosocialni pristop v svetovanju, pri čemer je svetovalec »ozaveščena priča«.

To omogoča uporabniku, da skupaj s strokovnjakom raziskuje in išče ter končno najde optimalno pot, ki bo vodila k ugodnim rešitvam problemov.

Nač pristopom so uporabniki pogosto presenečeni. Želeli bi, da bi imel svetovalec namesto lastne aktivne udeležbe v razreševanju problemov seznam odgovorov na njihovo težavo oz. problem. Ta pričakovanja so razumljiva, saj uporabniki navadno ne poznajo drugih pristopov kot medicinskega.

Tu medicinski delavci pogosto nastopajo s pozicije moči, pri čemer zanemarjajo uporabnikovo/pacientovo soudeležbo (samodiagnozo) ter sami postavijo diagnozo in določijo terapijo. V Mavrični svetovalnici se zavzemamo, da skupaj z

uporabnikom iščemo pot k dobrim izidom, kjer je poudarjena njegova aktivna vloga in kjer ni prostora za pokroviteljstvo ali nesimetrično komunikacijo v smislu pozicije moči v delovnem odnosu. Zasledujemo idejo, da ponujamo dialog na isti ravni. Nenazadnje pa velja omeniti še izobraževalno funkcijo Mavrične svetovalnice. Izpeljali smo že dva strokovna posveta na temo dela s spolnimi manjšinami. Cilj je usposabljanje bodočih in tudi delujočih strokovnih delavcev (socialnih delavcev, psihologov, pedagogov, socialnih pedagogov ipd.) za delo s spolnimi manjšinami ter podajanje osnovnih informacij in dejstev na temo spolnih manjšin. Ugotavljamo, da je segment znanja in vedenja o spolnih manjšinah tudi v strokovni literaturi nezadostno ali napačno obravnavan, če že ne spregledan.

Toga, heteronormativna drža v izobraževanju in usposabljanju strokovnih delavcev, ki ne dopušča odstopanj, ima rezultat v tem, da se istospolno usmerjeni posameznik znajde v praznem prostoru, brez občutka pripadnosti, varnosti, ujet v liminalnost, ki mu ne dopušča, da postane oz. je enakovreden član družbe ali da je deležen neustrezne obravnave oz. pomoči strokovnih delavcev.

Mavrična svetovalnica deluje na na Slomškovi 11 v Ljubljani, odprta je trikrat tedensko, in sicer ob ponedeljkih, sredah in petkih med 18. in 20. uro. V tem času nas lahko uporabniki obiščejo osebno ali nas pokličejo na telefon 031-258-685, kadar koli pa nam lahko pišejo na elektronski naslov: mavricna.svetovalnica@dih.si

Koordinator Mavrične svetovalnice
Tomaž Škorjanc

NIZOZEMSKI PRODAJALEC ČASOPISA KRALJI ULICE

Kralji ulice: Kako to, da prodajaš Kralje ulice?

Schaap: Tri leta sem štopal po Evropi brez prebite pare, potem sem se znašel v Sloveniji in v Ljubljani. Odkril sem tovarno Rog, kjer mi je bilo všeč, in sem sklenil, da ostanem dlje. Tu sem spoznal prodajalca časopisa Kralji ulice, ki me je obvestil, da lahko časopis prodajam tudi jaz in si tako zaslužim denar, da bom bolje živel. Tako sem srečal Kralje ulice.

KU: Kako poteka prodaja in kakšni so ljudje, ki jih srečaš med prodajanjem časopisa?

Schaap: Prodaja trenutno poteka odlično, ker imam dobro mesto v BTC. Ljudje, ki kupujejo poulični časopis, so vsakič presenečenje. Kupujejo ga ljudje v poslovnih oblekah, ženske z otroki. Največje presenečenje pa so mladi, ki pokažejo največ zanimanja za stvar, ki jo počnem, in kupijo tudi največ časopisov. *KU: Kakšni so zate Slovenci v primerjavi z ljudmi iz drugih dežel, v katerih si bil?* Schaap: Govoriti o ljudeh na splošno je vedno težko, ste pa Slovenci v mojih očeh izredno odprti in pripravljeni pomagati

tujcu veliko bolj kot ljudje drugod.

S prodajo časopisa naredim zajetno vsoto dnevno. Še ena stvar mi je pri vas všeč - starejši ljudje, ki uporabljajo mobilni telefon. To mi pove, da so prilagodljivi, navajeni sprememb in gredo v korak s časom.

KU: Za spremembo tokrat potuješ s svojo nosečo punco. Je potovanje kaj drugačno?

Schaap: Tokrat moja »hiša« ni šotor, ampak avtodom. Zato potrebujeva več denarja, največ za nafto. Prej sem delal samo pol toliko kot sedaj. Težje je, ampak hkrati bolj prijetno, ker vzdržujem svojo družinico.

KU: Annika, kaj pa ti počneš za vzdrževanje svoje družinice?

Annika: Živiva zelo tradicionalno. Schaap prodaja Kralje ulice, jaz skrbim za domača opravila, kuhanje, čiščenje, nakupe. Šivam tudi denarnice in majhne vrečke za prodajo.

KU: Kakšne imata načrte za prihodnost?

Schaap: V Sloveniji nameravava ostati do septembra. Otrok pride na svet v oktobru, takrat želiva biti doma, na Nizozemskem. Za pol leta se bom poskusil zaposliti, potem pa se bova spet odpravila na pot in

pustila, da naju odpelje po svoje. Nočeva živeti »normalnega« življenja, rajši bova neke po svetu.

Peter Pitambar Pangerc

foto: Peter Pitambar Pangerc

KRIZA VREDNOT ALI IZGUBLJENE ILUZIJE

Ko sem bil še otrok, je vsak teden prišla po mene stara mama in me odpeljala v Frančiškane na ure verouka. Poučeval nas je pater Feliks, ki ni bil nek zapet duhovnik s šibo v rokah, temveč nas je učil krščanskih vrednot na podlagi desetih božjih zapovedi na lep, nam prilagojen način. Kasneje jih je potrdil z nogometom na notranjem dvorišču. Po končani uri mi je stara mama za nagrado kupila šunk – žemljo, zavito v prtiček. Odvil sem in vrgel prtiček na tla. BUM, pa je priletelo okoli moje kepe: »Da mi nikoli več ne vržeš na tla ne prtička, ne ovočka. Nič ne bo bombona, nič, nič, nič. Odpadek spravi v žep ali vrzi v košek. Spoštovati moraš delo smetarjev, ki dan za dnem čistijo ulice, spoštovati moraš delo mame in očeta pa voznika avtobusa ali pa zidarja.« Kako sem si to zapomnil. Tako me je učila stara mama, čeprav je bila preprosta ženska. Spoštovanje je eno izmed množice dobrih vrednot, ki pa danes izgubljajo veljavo. Poglejmo samo primere delavcev, ki so delali, ne da bi za to dobili plačilo, lastniki – tajkuni pa so si zidali vile, kupovali jahte. Niti

malo jih ne zanimajo neplačani delavci, najamejo si najboljše odvetnike in jih bogato plačujejo. Kaj pa: »Ne laži in ne kradi!« Saj sta laž in kraja res postali nekaj vsakdanjega, če gledaš in bereš medije, še sploh če spremljaš dogodke v bližnji ali daljni okolici. Tisto kar je ukradeno, je nekdo pač moral ustvariti, kupiti, narediti. Je to fer? Z lažjo pa si lajšamo nepošteno vest. Ne, nisem nek blazen katolik, podobne razlage vrednot imajo vse vere, le napisane so historično drugače. Stari zapisi vsebujejo enake vrednote, povsod pa so skrajneži. Ali politiki in tajkuni cenijo ustvarjalno delo, če ga prvi, zaslepljeni, izkoriščajo le za svojo oblast, ne pa čast, drugi – prav tako brez časti in morale – pa kradejo kapital iz podjetij in ga skrijejo, če ne drugam, pa na Kajmanske otoke. Mi pa, še vedno doma, pred televizorjem s copati na nogah, pivom, kislim zeljem in kranjsko klobaso opazujemo, kaj se dogaja pred parlamentom, pred zaprtimi vrati tovarn, morda zakolnemo in gremo spat. Je vrednota le floskula? Pobrskal sem po internetu in odkril, da so vrednote

navedene kot prepričanja o tem, kaj je dobro ali prav in za kaj si je vredno prizadevati (ljubezen, mir, prijateljstvo, zdravje, življenje ...).

Za doseganje vrednot smo se velikokrat pripravljali čemu odreči. Janek Musek jih je razdelil glede na pomembnost, in to na: izpolnitvene (samoaktualizacija – pomenijo duhovno rast), moralne (vežejo se na dolžnosti, odgovornosti), potenčne (vežejo se na uspehe in dosežke) in hedonske (vežejo se na užitek). Višje ko smo na vrednostni ravni, tem zlahtnejši so naši cilji. Kako že gre tista pesem od Louisa Armstronga?

Arne

EVROPSKI PARLAMENT POZIVA EVROPSKO UNIJO H KONKRETNIM AKCIJAM ZA ZMANJŠANJE BREZDOMSTVA

V decembru 2010 je Evropski parlament sprejel izjavo št. 61/2010, s katero poziva k pripravi strategije Evropske unije za odpravo brezdomstva. Predlagatelji te izjave so bili pripadniki več strank, in sicer Britta Thomsen, Elizabeth Lynne, Ilda Figueiredo, Karima Delli in Jacek Protasiewicz. Leta 2008 je bila podobna, a ožja izjava o odpravi cestnega brezdomstva do 2015. že sprejeta. Izjavo je tokrat podpisalo 391 poslancev, za sprejetje teh izjav je namreč potrebno v omejenem času zbrati podpise več kot polovice evropskih poslank in poslancev. Zanimiv in razveseljujoč podatek je, da je izjavo podpisalo vseh sedem slovenskih evropskih poslank in poslancev. Vsebina izjave je naslednja:

A. ker se z brezdomstvom še vedno srečujejo v vseh državah članicah EU, kar je nedopustno kršenje temeljnih človekovih pravic,
B. ker je (bilo) leto 2010 evropsko leto boja proti revščini in socialni izključenosti,

1. ponovno Evropski parlament poziva Evropski svet, naj se do konca leta 2010 zaveže, da bo brezdomstvo do leta 2015 odpravil;
2. poziva Evropsko komisijo, naj pripravi ambiciozno zastavljeno strategijo EU glede brezdomstva in podpre države članice pri oblikovanju učinkovitih nacionalnih strategij v skladu s smernicami skupnega poročila o socialni zaščiti in socialni vključenosti, sprejetega marca 2010, in kot del strategije EU 2020;
3. poziva EUROSTAT, naj zbere podatke o brezdomstvu v Evropski uniji;
4. podpira naslednje prednostne ukrepe: nihče ne sme spati na prostem; nihče ne sme prebivati v zasilnem bivališču, le kot je nujno potrebno; nihče ne sme prebivati v prehodnem bivališču

dlje, kot je potrebno za ureditev običajnih bivalnih razmer; nihče ne sme zapustiti institucije, ne da bi imel druge možnosti nastanitve; noben mlad človek ne sme postati brezdomec zaradi prehoda v samostojno življenje;

5. naroči svojemu predsedniku, naj to pisno izjavo skupaj z imeni podpisnikov posreduje Svetu, Komisiji in parlamentom držav članic.

Več na <http://www.europarl.europa.eu> ali <http://www.feantsa.org>. Evropski parlament kot edino direktno izvoljeno telo Evropske unije z izjavo podaja odločno politično sporočilo, da je brezdomstvo področje, ki ga je treba reševati takoj, tudi na nivoju EU, saj prizadene vse več njenih prebivalcev in prebivalk, pomeni pa nesprejemljivo kršenje človekovih pravic. Tako Unijo kot države članice Evropski parlament poziva, naj naredijo konkretne korake k odpravi brezdomstva.

Podatek, da so podpisniki listine kar vsi predstavniki oz. predstavnice Slovenije, je optimistična, po drugi strani pa bi bilo treba h konkretni akciji pritegniti v prvi vrsti predstavnike pristojnih ministrstev, občin, slovenskega parlamenta. V Sloveniji še nimamo strategije na področju brezdomstva, brez nje pa so prizadevanja vseh akterjev za zmanjšanje tega pojava parcialna in neusklajena. Upamo, da bo omenjena listina, čeprav le listina, pripomogla k premikom tudi pri nas in da bo Evropska komisija res podprla države članice v njihovih prizadevanjih.

Špela Razpotnik

Gostujoči kolumnist:
Tomaž Z.

foto: osebni arhiv

STEČAJNI UPRAVITELJI DRŽAVE

020
KRALJI
ULICE

Kazalci gospodarskih gibanj za Republiko Slovenijo ob začetku leta niso slabi. Domovina je v delu evropskih držav, ki napredujejo in v katerih se gospodarska rast krepi. Tako v skladu s podatki generalštaba v Bruslju trdijo trenutni politični upravitelji države, ki so zakorakali v drugo, zadnjo polovico mandata. Začetek konca na oblasti so obeležili z razvojnimi klavzurami. Malodane tajnimi sestanki za zaprtimi vrati, na katerih so koalicijske stranke in vlada iskale politično voljo, kaj sploh početi skupaj do izteka mandata. Enotno so sporočili, da med njimi obstaja politična volja za izvedbo potrebnih ukrepov za fiskalno stabilnost javnih financ, ki bi zagotovila vzdržno gospodarsko rast, nova delovna mesta in socialno vzdržnost.

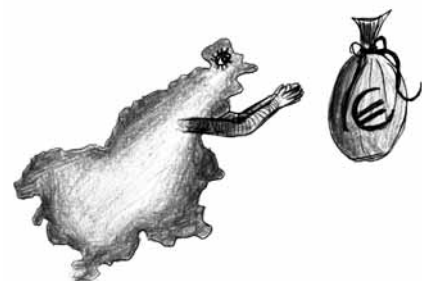
Toda ukrepala primerno razmeram, a hkrati zagotavljala stabilnost javnih financ, torej zadolženosti celotne države, naj bi po svojih najboljših močeh vsaka politična kombinacija na oblasti, ki ji je bil po volitvah podeljen mandat vodenja države. Ne nazadnje dolg države tako ali drugače odplačujemo prav njeni davkoplačevalci. Ne zgolj državljani, saj tu puščajo davke tudi stalno ali zgolj začasno prebivajoči. Toda gotovo levji delež pade prav na do sodelovanja na volitvah upravičeno državljansko telo. Javni dolg Republike Slovenije pa se povečuje. Država se že zadolžuje za tekoče financiranje državnega proračuna. Kot vse razvite evropske države, še posebej pa tiste, ki se domovini še niso pridružile v skupini bojda gospodarsko že okrevaločih držav, se tudi domača oblast zadolžuje z izdajo državnih referenčnih večletnih obveznic. Zadnjo, referenčno desetletno obveznico v višini milijarde evrov in pol z obrestno mero 4,375 odstotka in z dospelostjo 18. januarja 2021, smo pridelali na začetku januarja. Kar preprosto pomeni, da bodo vlagatelji, kreditodajalci Slovenije, z obrestmi vred poplačani na začetku leta 2021. Tudi lani je domovina pridelala dve referenčni obveznici. Desetletno in petletno. Januarja 2020 bo treba vrniti milijardo evrov in pol, že marca 2015 pa milijardo. Za dodatne 4 milijarde

evrov na tri, pet in petnajst let pa se je Slovenija na mednarodnih trgih z izdajanjem državnih obveznic zadolžila tudi v letu 2009.

Državne referenčne obveznice so sicer v teh gospodarsko turbulentnih časih med raznoraznimi vlagatelji, igralci na mednarodnih trgih obveznic, sila cenjena roba. Celotna količina desetletnih obveznic iz januarja 2010 je pošla v nekaj urah. Večina investitorjev so bile banke in drugi upravljalci finančnega premoženja. Glede na razpoložljive podatke slovenski državni dolg najbolj zagreto kupujejo nemški, domači in britanski investitorji. Malo manj zagreto, pa vendarle se za nakup slovenskih obveznic odločajo še francoski, belgijski, avstrijski, italijanski in švicarski trgovci z vrednostnimi papirji. Zaupanje v odplačilno sposobnost države oziroma slovenskih davkoplačevalcev torej obstaja. Toda to več kot o dejanski plačilni sposobnosti domače države pove o trenutnih gospodarskih razmerah v Evropski uniji in svetu. Iz Bruslja narekovana konsolidacija javnofinančnega primanjkljaja temelji na zadolževanju oziroma prenosu dolga na prihodnje davkoplačevalske rodove. Hkrati pa domača republika na plečih svojih davkoplačevalcev rešuje tudi svetovne finančne stebre obstoječega kapitalističnega sistema. Slovenija je za vodenje izdaje letošnje prve referenčne državne obveznice mandat podelila bankam Barclays Capital, Deutsche Bank, Goldman Sachs International, HSBC in domači NLB. Tudi to davkoplačevalce nekaj stane. Med za domače politične upravitelje zaupanja vredne banke torej sodi tudi Goldman Sachs. Banka, ki investira v socialno omrežje Facebook, lani pa se je poskušala preko vlade prebiti med tuje solastnike NLB. Po vsem svetu je sicer še najbolj znana zaradi aktivne vloge pri napihovanju nepremičninskega trga hipotekarnih obveznic v ZDA, nekakšnega uvoda v sedanjo svetovno gospodarsko krizo. Ameriška komisija za vrednostne papirje in borza na Wall Streetu sta jo obtožili kršenja načel poštenosti in varanja strank. Odvetnikom Goldman

Sachsa je uspel dogovor z izvensodno poravnavo. Banka je morala odšteti 550 milijonov ameriških dolarjev, kar je bila res največja plačana kazen v vsej zgodovini komisije, toda hkrati je bilo to zgolj 5 odstotkov njenega čistega dobička v letu 2009. Za borzne špekulacije in prevare z vedno novimi in vse manj vrednimi finančnimi produkti ni in ne bo odgovarjal nihče. Bodo pa za še nekaj več njenega dobička po politični volji sedanje koalicije in vlade poskrbeli tudi slovenski davkoplačevalci.

Tekoče financiranje državnih proračunov z zadolževanjem je ena od poslednjih rešilnih bilk obstoječega kapitalističnega sistema. Za banke in druge finančne špekulante zadnja možnost gotovega zaslužka. Ta temelji na predpostavki, da bodo javnofinančni primanjkljaj že nekako odplačali davkoplačevalci. Toda v zadnjih časih postaja vse bolj jasno, da lahko bankrotirajo tudi države. Lastnih dolgov brez pomoči ne zmorejo več odplačevati Grčija, Irska in Portugalska. V kratkem bi jim lahko sledila še kakšna evropska država. Zato jim kolikor toliko bolje stoječe države članice evroobmočja, med njimi Slovenija, pomagajo s posojili. Če denarja za pomoč ni, si ga izposodijo oziroma izdajo državne obveznice. Tudi te bodo poplačali davkoplačevalci, konkretno korist in dobiček pa bodo ponovno pobrale ene in iste svetovne banke. Zato je fiskalna stabilnost javnih financ, kot jo z zadolževanjem na plečih davkoplačevalcev zagotavljajo sedanji stečajni upravitelji domače države, namenjena predvsem preživetju svetovnega kapitalističnega sistema. Zgolj novim dobičkom finančnih centrov moči. Socialne vzdržnosti pa v državi z več kot 110 tisoč uradno brezposelnimi, bednimi pokojninami in minimalno plačo, ki ne doseže niti uradno priznanega praga revščine, že nekaj časa ni.

Laura Likar

foto: osebni arhiv

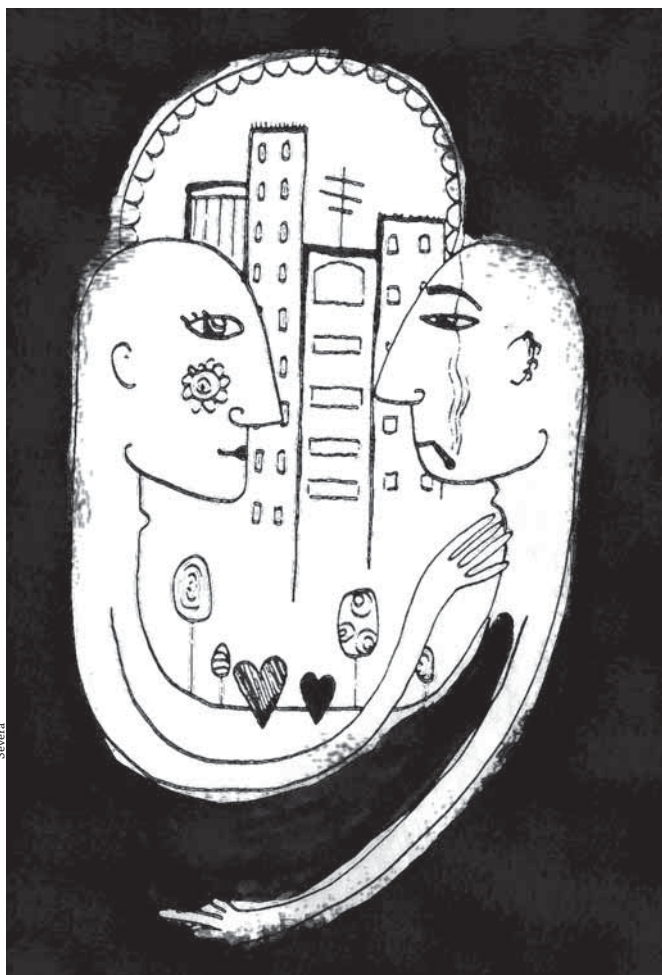
Pamflet:

**IMAM SVOJE
MNENJE, PA SE Z
NJIM NE STRINJAM**

ALI SMO POSTALI NAROD NEPRIDIPRAVOV?

Kdo si danes sploh še upa kaj ušpičiti, če smo policijska država? Pa ne najdejo vsega, seveda, če specialce delajo v Rogu. Pa ko je ena ministrica na koki, druga poha in se človek vpraša, kakšen zgled so za državljane, pa pustimo to. Iz dobro obveščenih krogov vem, ker se gibljem po podzemlju, pa niti ne pijem niti ne kadim, da so tudi kanibali, težki pedofili, ritopiki in zoofiliki danes na delu. In če so kitajski kuharji iztrebili mačke, so drugi iz omrežij in zaprtih krogov, katoličani domobranskega porekla, dali v lonec kar kakega temnopoltega. Saj nas EU opozarja, da gre tu tudi za trgovino z otroki, sam sem bil nekako brez papirjev posvojen. Tudi SLO bi lahko dali na Wikileaks, tam pa je tudi že dosti vseh svinjarij. V bližini nuklearke Krško je zaradi sevanja nasad radioaktivnih jabolk, ki jih vozijo na predelavo v Fructal. Dost mamo, kalašnikovke v roke in na juriš!

Črtomir Clonsky

Mali kralj Roman in
Veliki kralj Žigažaga

KRALJ IN KRALJ

MALI KRALJ

KO ZJUTRAJ VSTANEM,
MI JE SLABO,
KER TEBE CELO NOČ ZRAVEN MENE NI BILO.
VSTANEM IN PO MESTU DRVIM,
DA TE KJE DOBIM.
TEBE NI, MOGOČE SI SE ZGUBIL,
MOGOČE TE KJE Z DRUGIM BOM DOBIL,
TODA VEDI, DA TI SI LE MOJ,
DA VEDNO MOJE MISLI SO S TEBOJ.
KAR NEKAJ V MENI ZAŽARI
KO SLIŠIM NOVICO, KJE SI,
HITRO K TEBI DRVIM,
DA TVOJ OBJEM DOBIM
IN SLADKO OB TEBI ZASPIM.

VELIKI KRALJ

NAVSEZGODAJ SE MI ZAVRTI,
POTEM SE SPOMNIM, DA NAPIL SI ME TI.
SEDAJ POSEDAM, OB KAVI SLONIM
IN BRUHAM V ŠKOLJKO,
DA SE PREJ TE ZNEBIM.
V MESTO NE DRVIM,
TAM TEBE LAHKO POMOTOMA UJEZIM.
A KAJ BOŠ GOVORIL, NAPIL SI ME TI
TI, TI IN SPET TI ...

IBTZ, KINO ŠIŠKA, 21. 12. 2010

022
KRALJE
ULICE

foto: Borut Petrič

Nisem se najedel norih gob. To ni bil ZF-film. Nisem sedel v časoplov in odpotoval v 80. leta. Ne, to je bila resnica, resnični dogodek, o katerem nisem niti sanjal, da bi se lahko kdaj zgodil.

Pravzaprav se je začel dogajati že dopoldan istega dne na radiu Študent, zato sem to postalo za to priložnost preimenoval kar v radio Vidmar. Ja, tega dne je Igor Vidmar, guru punka na Slovenskem, slavil svoj 60. rojstni dan (madona, kako leta hitro tečejo), in to je botrovalo temu, da so se stari punk zanesenjaki usedli skupaj, organizirali koncert, radio Študent pa je temu strumno sledil.

Žur, koncert in nastopajoči: **Kuga, Pankrti, Otroci socializma, Via ofenziva, Indust**

Bag, Lublanski psi, Niet, Laibach, skratka smetana punka 80. let, ko se je to zares dogajalo, in višek je bil tu. Vrelišče. Tako torej ... stari punk prdci na odru, stari punk prdci pod odrom, mladiči punka in nekaj politikov. Šov se lahko začne! Brez potrebe se mi zdi govoriti o posameznih bendih, saj sem imel občutek, da je bil vsak bolj energičen kot v svojih zlatih časih. Pankrt Lovšin je blaznel, lublanski pes Mario je norel, Esadovega (Via Ofenziva) Proletarca še nisem slišal v tako enkratni verziji, da o Bitencu (Otroci socializma) in njegovem Pejd ga pogledat Brane sploh ne govorim. Skratka, vse se vrača. Stari punk prdci imajo še vedno ogromno energije in škoda, da punk mladiči tega ne znajo izkoristiti in jih nadgraditi.

By the way, med tem velespektaklom sem se pogovarjal z znanci iz tistih dni, Rokom (bobnar Lublanskih psov) in Marinom (vokal Carina), kje so danes mladi. Če smo v 80. letih pljuvali po državi, zavedajoč se, da bomo imeli težave z milico, kje so danes nezadovoljneži, ki imajo precej večji razlog, kot smo ga imeli mi in imajo tudi precej več »demokratske« svobode, da izrazijo svoj gnev: saj danes nas enostavno bolj izkoriščajo kot takrat. Odgovor je na dlani: »Nimajo jajc.« Upam, da ni res tako.

Koncert, ki traja nekaj ur, ni nič, če ne doseže svojega učinka. Povem vam, da ga je dosegel. Igor Vidmar je na ekskluzivno vprašanje za Kralje ulice, kako se počuti,

odvrnil: »Saj še ni konec.« To mi je povedalo vse. Ni konec. Tako kot smo punkerji v 80. v gostilni Rio in Medex ustvarili sloviti Johnny Rotten Square, upam, da bodo današnji mladiči naredili korak naprej in ustvarili celo mesto – kot sta Metelkova in Rog, in ne bodo poklekili pred šikaniranjem policije in inšpekcij. Naj se dogaja, da še kdo diplomira iz NSK, kot je Vidmar prejel diplomu iz rok Petra Mlakarja. Naj stari prdci zbudijo mlade in jim dajo novega zagona. Namreč ... ta koncert je najbolj pokazal, kaj je bil punk v Sloveniji. Takrat so ga obsojali nacistoidnosti (še pomnite 4R). Obsodili so ga kot največjega sovražnika države. Toda na tem koncertu je resnico pokazal ženski pevski zbor **Kombinat**. S pesmima Avanti popolo in Internacionala. To je bil in je punk – pravica za vse in za vse enaka. Naj gre za komunizem ali kapitalizem. Pomembno je, da človek živi človeka vredno življenje.

Razlika med koncerti v zlatih 80. letih in tem koncertom:

1. Igor Vidmar ni napovedoval bendov.
2. Igor Vidmar ni bil popljuvan.
3. Nisem bil pod odrom in skakal, ker mi EMŠO tega ne omogoča več.
4. Vem, kako sem prišel na koncert, in vem, kako sem šel domov.

IBTZ – Igor Bodi Tukaj Zdaj ... in jaz dodajam: na vekomaj

Taubi

SLIKA NAŠEGA UMETNIKA NIKA NA SKUPINSKI RAZSTAVI NOVEGA PARADOKSA

V lanskem decembru je bila ob priložnosti mednarodnega dneva človekovih pravic v Klubu Prešerine Zdravljice Humanitarius na Župančičevi 9 v Ljubljani postavljena skupinska razstava umetniških del uporabnikov programov Novega paradoksa in Notranjskega regijskega parka. Razstavljena je bila tudi slika rednega sodelavca Kraljev ulice Nika Kneza. Slika ni imela naslova, jaz pa sem jo zase poimenoval »Paja patak robot«. Novi paradoks je sicer društvo, ki razvija in vodi različne oblike nastanitvene podpore za svoje uporabnike.

Iz priložene informacije je bilo mogoče izvedeti, da v okviru njihovega programa deluje 5 stanovanjskih skupin in dve varovani stanovanji s 64 uporabniki v Ljubljani in njeni okolici.

Bojan Dekleva

foto: Bojan Dekleva

26. FESTIVAL LEZBIČNEGA IN GEJEVSKEGA FILMA

foto: arhiv Festivala lezbičnega in gejevskega filma

Festival je sicer že davno mimo, pa vendar sem obljubil recenzijo. Ogledal sem si večino predvajanih filmov, teme pa so bile v glavnem drame, ki so prikazovale življenje in težave istospolno usmerjenih parov. Rad bi izpostavil predvsem dva filma, ki si to po mojem mnenju zaslužita.

Prvi je Eloise, zgodba o osemnajstletni Asii, ki živi normalno najstniško življenje. Ima fanta Nathaniela, nad katerim se

navdušuje tudi njena mama, potem pa spozna študentko slikarstva Eloise, ki ji pozira kot model. Njuno prijateljstvo se kmalu poglobi v močno navezanost, ki pelje v zaljubljenost. Asia se začne izogibati Nathanielu, po drugi strani pa jo, potem ko z Eloise skupaj preživi noč, začnejo obhajati dvomi, ki s prigovarjanjem mame postajajo le še večji. Nova izkušnja je premočna, da bi jo tako lahko pozabila! Nad koncem filma sem bil malce razočaran, saj Asia pristane v bolnišnici v globoki komi, njena mama pa ob izhodu izroči Eloise sliko Asie, na kateri je ta v objemu modre vode. Čas za papirnate robčke. Drugi film, ki je name naredil vtis, je ameriški in nosi naslov In prišla je Lola, navdihnil pa ga je kulturni nemški film Teci Lola, teci. V njem ima sicer nadarjena, ampak raztresena fotografinja na voljo tri možnosti, da pride na sestanek, ki bo odločal o njeni poslovni in ljubezenski prihodnosti. Skozi film so nam predstavljeni vsi trije možni scenariji, ki vodijo skozi akcijo in animacijo do končnega cilja, mesta sestanka. Kot zanimivost naj povem, da je bil ta film predvajan na več kot 100 LGBT- festivalih.

Marko Nakrić

023
KRALJI
ULICE

BRIGITTE: BREZDOMKA V PARIZU

Knjiga je izšla pri založbi Sanje in opisuje žensko, ki ji življenje ni prizanašalo.

Dogaja se v Parizu, ki je redkokdaj omenjen kot pojem romantike. V zgodbi nam kmalu postane jasno, da je pariška brezdomna scena veliko bolj etnično pestra pa tudi bolj surova in agresivna od slovenske, vendar se osamljenost in zapostavljenost čutita na enak način. Brigitte je ženska z zmedenim čustvenim življenjem, ki je njena prva vstopnica za trpljenje – najprej pod udarci matere,

potem fanta, ki ji ukrade dediščino – in nazadnje za trpljenje ulice. Probleme ji delajo tudi osebni trenutki jasnosti, ki jih uporabi za znašanje nad ljudmi v dokaz svoje »samostojnosti« in kompetentnosti, vendar šibkosti ne more skriti. To odpravi šele življenje na ulici, od koder pa se s pomočjo poštenih ljudi in lastne jecklene volje vseeno dvigne.

Peter Pitambar Pangerc

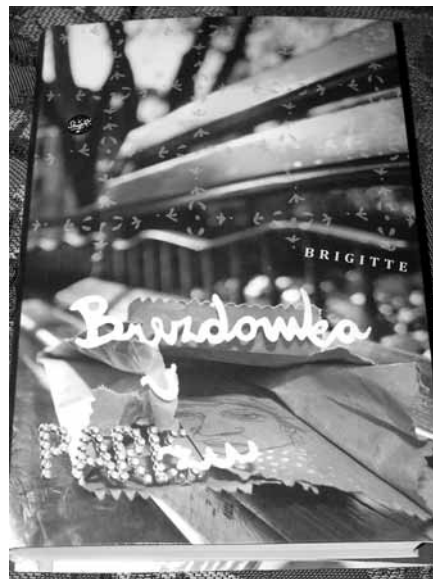

foto: Peter Pitambar Pangerc

INTERNET: BREZDOMEK Z ŽAMETNIM GLASOM POSTAL ZVEZDNIK

V Ameriki je bila zadnjih nekaj dni najbolj popularna naslednja zgodba: brezdomnik in bivši odvisnik, ki se je preživljal tako, da je stal na križiščih s kosom kartona v roki, na katerem je imel napisano, da za drobiž oponaša glas radijskega voditelja, je v enem samem dnevu dobil stanovanje, dobro plačano službo na zvezni radijski postaji in status zvezdnika. Njegove besede: »Ta glas me spremlja celo življenje pa tudi izšolal sem ga. Na radiu sem delal že prej, potem pa so prišle droge in alkohol. Sedaj sem dve leti čist.« In kaj pravi glede svojega bliskovitega

vzpona? »Veselim se, da bom spet lahko videl svojo 92-letno mamo in da grem z ulice. Ostalo bo prinesla prihodnost.«
Povzeto po Associated Press.

Peter Pitambar Pangerc

POZDRAV IZ ŽENSKEGA ZAPORA

024
KRALJI
ULICE

Laura Licer

Kako je lep pogled skozi okno ... modro nebo brez slehernega oblčka, sonce, ki greje mojo kožo, kamorkoli pogledaš, sama narava. Ko le ne bi bilo teh prekletih rešetk in zaklenjenih vrat. Vsako jutro, ko odprem oči, mi pogled skozi okno dà vedeti, kje sem ... Že pet mesecev nisem začutila občutka svobode. Kdo sploh sem? Sem mlado dekle, ki je zaradi heroina izgubilo vse. Službo, prijatelje, družino in na koncu še svobodo. Heroin me je zapeljal v odvisnost, odvisnost pa na temne poti kriminala. Zdaj plačujem za svoje napake. Sobo si delim s štirimi dekleti, vsaka nosi v sebi težko življenjsko zgodbo. Tukaj nismo ljudje, tukaj smo samo številke. Tukaj tudi nikogar ne zanima, kakšnega karakterja si, vsi te obravnavajo le glede na kaznivo dejanje, ki si ga zagrešil. Ampak čeprav so nam vzeli pravico in svobodo, nam nikoli ne bodo vzeli naših sanj. Sanj, da lahko postanemo boljši. Najbolj mi je hudo, ker sem razočarala svojo

mamo in malega sinčka. Ampak ko sem pristala v zaporu, mi je mama vsemu navkljub še naprej stala ob strani. V moji odsotnosti skrbi za mojega fantka, podpira me tako finančno kot tudi čustveno. Če ne bi imela nje, ne vem, kako bi zdržala tukaj. Še zdaj se živo spomnim dneva, ko so me pripeljali na Ig. Bila sem neprespana, prestrašena, nakrizirana, nisem vedela, kaj me tukaj čaka. Zdaj lahko rečem, da imam veliko srečo, da si sobo delim s čudovitimi cimrami. In čeprav nekateri pravijo, da v zaporu ne smeš nikomur zaupati, lahko jaz za svoje cimre iskreno rečem, da sem v njih našla prijateljice. Stojimo si ob strani, si svetujemo in se tolažimo v težkih trenutkih. Kdo pa nam bo pomagal, če si same ne bomo? Seveda pride tudi do kakšnega manjšega konflikta, kar je povsem razumljivo. Tudi vi bi bili včasih malce živčni in napeti, če bi bili v sobi zaklenjeni 22 ur na dan. Vsak dan imamo dve uri sprehoda in vse bi bilo lepo in prav, če ta ne bi bil omenjen na 5 x 5 m betona ... Dokler nisem na lastni koži okusila zaporniškega življenja, se nisem nikoli kaj preveč ozirala na ljudi, ki so to doživeli in še doživljajo. Zdaj ko podobno ujetništvo doživljam tudi sama, vam lahko povem, da se je moj pogled v celoti spremenil. Bila sem odvisnica od droge in potem tudi od kraje. Najbolj od vsega pa bi vam rada položila na srce, da ni nič vredno več kot svoboda. Uživajte, dokler jo imate, saj pogled skozi stare rešetke res ni prijazen. Uživajte v svoji odvisnosti od svobode, delite jo tudi z drugimi in spomnite se kdaj na nas, zapornice z Iga, ki nam je bila ta odvisnost odvzeta.

Lep pozdrav iz iških višav, pogrešam pogled na mesečino, a vem, da tudi to minilo bo, moje srce zopet svobodno bo!

Obsojenka

LJUDSKA KUHNA

REPA Z JAJCI, POR IN PIR

Za 2 osebi potrebujete: 500 g kisle repe (1€), 2 kokošji jajci (25c), 1 večji por (50c), 2 laški flaški (1,5€), 2 žlici mletih ocvirkov, 1 žlica olivnega olja, začinka, kumina ali ne, sveže mlet raznobarni poper, ščepec čilija in ... to je to!

Priprava: Por narežemo na tanjše kolobarje in malo popražimo na vročem olivnem olju, da spusti dušo (se omehča!). Dodamo odcejeno kisle repo, potresemo z začinko, popramo z raznobarnim poprom in potresemo z grobo mletim čilijem (papričica: jedeš-peče, sereš-peče), kumino in pražimo toliko časa, da zmes rahlo porumeni (ni nujno!). Če ugotovite, da je vse skoraj črno ... nimate sreče! Zadovoljiti se boste morali s slovensko kulinarčno specialiteto – burekom! Dve kokošji jajci (eno levo, drugo desno!) ocvrete v ponvi na oko in pazite, da ne pride do zamenjave kot v parlamentu, kjer sicer – nimajo jajc! Svoji ljubljeni osebi postrežete tako, da najprej na krožnik naložite levo (srčna stran!) jajce, okrog

nadevate repo s porom, potreseste z nemastnimi ocvirki in dodate laško flaško! Vi se zadovoljite z desnim jajcem in preostalimi pritiklinami. Ne pozabite na ... jedilni pribor! Bogžegnaj!

mg. Beppo Faggioletto, chef de cuisine Royale

foto: Tomislav Gruden - GTS

Gogijeva kolumna:

BRZINA, KI NIKAMOR NE PRIPELJE

Ko mislim, da vem že prav vse, se po navadi izkaže, da to ni res! Dandanes ne razmišljam več v tej smeri, kajti spoznal sem, da to nima prav nobenega smisla. Veste, dragi moji bralci, velikokrat sem hotel biti nekaj, kar pravzaprav nikoli in nikdar ne bom. Sem to, kar pač sem, eno popolnoma živo bitje, ki se pač prilagaja svojemu ritmu. Vem, da je težko razumeti mojo logiko, ki je za marsikoga od vas zagotovo popolnoma zgrešena. Vendar je to le vaše mišljenje, in če bi malce globlje razmislili, bi mi na koncu koncev dali prav. Poglejte: življenje je ustvarjeno predvsem zato, da se ga živi, pa ne glede na to, na kateri lestvici uspešnosti si. Po moji polnoletni pameti teh lestvic vsaj pri meni ni, to pa zato, ker sem še vedno na štartni poziciji. Velikokrat sem že napisal in tudi povedal, da brzina prekleto škodi zdravju. To je dejstvo, ki zagotovo drži. Osebnost sem ničlikokrat drvel skozi dneve, prispel pa dobesedno nikamor, le postaral sem se, za moje pojme precej prehitro. Danes vem, da je bilo to divjanje, začinjeno s preveliko mero utopije, velika, če ne že največja napaka mojega prekletega življenja. Namesto tega bi si moral vzeti čas, saj je čas edino pravo vodilo do življenja samega. Verjemite, da sem prišel do spoznanja, da nobena stvar ni tako prekleto nujna, da ne bi mogla počakati. Počasi se daleč pride, pa še bolj ziher je! Usodno prehitjevanje časa je po moji logiki totalna bedarija, saj se nikakor ne da ubežati usodi. Verjemite na besedo meni, ki sem ob svojih prenekaterih brzinskih ekskurzijah končno spoznal to, kar sem vam zapisal v uvodu te kolumne.

Pravimo, da smo najinteligentnejša bitja na tem svetu, imenovanem Zemlja! Se popolnoma strinjam, a obenem ne morem mimo dejstva, da tudi uničujemo lastno »stanovanje« (ZEMLJO). Po moji visokokalorični pameti smo največji bedaki, ki mislimo, da smo to, kar nikoli nismo bili in niti po vesoljski pomoti nikoli ne bomo! Kaj pa otroci? Jaz jih nimam in celo hvaležen sem za to, saj ne bi imel srca imeti otroka, če pa vem, da bo moral kljubovati vsem preprekam, ki sem jih delno izumil sam, delno pa s pomočjo somišljenikov, torej najinteligentnejših najemnikov stanovanja, imenovanega Zemlja.

To dejstvo sem opisal v ednini, v množini pa je popolnoma enako. Za moje skromne pojme je še vinska mušica bolj pametna od nas. Vem, da se sprašujete, zakaj tako mislim. Ker ona živi življenje, ki ji je bilo podarjeno za kratek čas. Ga živimo mi? Nikakor!!! Sosed sosedu skače v lase zaradi zakonov, ki smo jih konec koncev sprejeli sami. Mušice teh zakonov nimajo in, lepo vas prosim, kdo je sedaj pametnejši – mušice ali mi? Odgovora verjetno ne potrebujete. V eni izmed mojih resničnih zgodb ste lahko prebrali in verjetno tako izvedeli, kako sem se preživljal davnega leta 1989. Da vam malce osvežim spomin: preprodajal sem »vročo« robo, kradel po trgovinah in švercal iz sosednje Avstrije. Verjemite mi, da sem bil v obtoku po 16 ur na dan. Vendar sem bil že takrat zelo previden oziroma kar se da počasen. Če sem v svoji bližini zavohal policijskega vohuna, sem posel pač prestavil za nedoločen čas. Zaprl sem »štacuno« in si privoščil oddih. Vedel sem namreč, da se zasledovanje čez čas ustavi, saj nima nobenega smisla zasledovati človeka, ki ne počne nič nezakonitega. Oddih je bil po navadi bolj naporen kot pa raznorazni posli. Ko sem bil zaposlen z lastnimi opravili, sem bil večji del dneva maksimalno priseben. To pomeni, da nisem bil ne pijan ne zadrogiran, če pa sem bil na »prisilnem« oddihu, sem bil večinoma oboje. Takrat nisem bil

na trdi drogi, temveč na marihuani. Bilo mi je lepo in precej lažje sem prenašal »flajšter« (zasledovalce). Veste, te radovedne osebe sem zelo rad vlačil iz lokala v lokal. Če sem bil pretirano dobre volje, sem jih častil še s kakšno pijačko ali pa jim navrgel kakšno o vremenu ali politiki. Vem, da si navadni smrtniki to zelo težko predstavljate. Zastavil vam bom vprašanje in, da ne boste predolgo mučili svojih možgančkov, vam kar postregel z odgovorom. Sem dober, kajne? Vprašanje pa se glasi: kako spoznaš policaj pod krinko? Odgovor je sledeč. Ko si ta oseba v lokalu naroči pijačo in pospravi račun v žep, veš, da ne potrebuje računa za davčno olajšavo, ampak za prikaz stroškov v policijskem računovodstvu. Ja, preprosta politika je to. Tako so oni pridno zbirali račune, jaz pa sem se jim dobesedno smejal v obraz. Ker pa nič ni večno, sem bil prisiljen ustaviti konje. Prste sem imel namreč vpletene v zelo donosen biznis. Dokončal sem ga in takoj zatem dobil »flajšter«. Vendar je bil to drugačne vrste »flajšter«. Za vrat so se mi prilepili pravi profiji, ki niso zbirali računov. Še danes sem hvaležen svojim notranjim obveščevalcem, da so me zadnji trenutek opozorili na nevarnost. Takrat sem se dal za dva meseca v hišni pripor. Obdal sem se z več popolnoma nesumljivimi prijatelji in se nisem sprehodil niti do trgovine. Večji del tistega hišnega zapora sem bil na marihuani, seksu in seveda pijači. Dva meseca so dan in noč nadzorovali moje stanovanje na Lentu. Vem, da se sprašujete, kako to, da se nisem bal hišne preiskave. Se je pač nisem. Po kakšnih dveh mesecih sem prejel obvestilo od svojih, da me nimajo več pod nadzorom. Počasi sem zopet zadihal normalni tempo svojega življenja. Iz takratne izkušnje sem potegnil ogromno znanja, vendar vsekakor ne dovolj za moje razburljivo življenje. Verjemite, dragi moj, da je bilo takšnih stresnih trenutkov v mojem življenju OGROMNO. Vendar sem preživel! Velikokrat v svojih zgodbah omenjam usodo. Razlog je preprost – verjamem, da je vsakemu položena že v zibelko. Ob usodi pa seveda verjamem v možgančke, saj sem prepričan, da te male sive celice vodijo vsako živo bitje na tem planetu. Ko jih ni več, ni življenja. To bi bilo za tole kolumno vse. Pa še en prijazen nasvet: vsak je zase najbolj pameten, šele ko tvojo pamet začnejo ceniti tudi someščani, pa si na konju. Tako, pa fajn mi bodite!

Goran Šrok - Gogi

OB USODI PA SEVEDA VERJAMEM V MOŽGANČKE, SAJ SEM PREPRIČAN, DA TE MALE SIVE CELICE VODIJO VSAKO ŽIVO BITJE NA TEM PLANETU. KO JIH NI VEČ, NI ŽIVLJENJA.

PISMA BRALCEV

026
KRALJI
ULICE

DRAGI KRALJI!

Ko vas takole gledam, ne morem mimo vprašanja o več- in manjvrednosti človeka. Sem jaz, ki so mi starši omogočili dobro izobrazbo ter topel in čist dom, več vredna od vas, ki prezimujete na mrzlem, ste umazani, pogosto zaudarjate, včasih ne poznate manir in prosjačite po ulicah? Nisem, saj človeka ne opredeljujejo izobrazba, čistoča, lepa in čista obleka ali dobra služba. Opređeljujeta nas dve nogi, dve roki, glava in trup pa še nekaj drugega. In ko vas takole pogledam, ko hitim po prašnih, meglenih ali pa vročih ljubljanskih ulicah, se po navadi vprašam, kakšne so zgodbe ljudi, ki so se, meni nič, tebi nič, odločili

oditi na ulico in tam živeti. Mar obstaja garancija, da meni ne bo treba nikoli sprejeti take odločitve v času, kot je ta? Zgodi se lahko vsakemu, danes si notri, jutri lahko že zunaj. Ko sem prišla v Ljubljano, sem se zgražala nad vami, nad vašim načinom življenja. Nisem dojela in nisem mogla razumeti. Spomnim se fanta, takrat starega 20 let, ki me je ves obupan prosil, ali mu dam denar, saj tukaj sedi že ves ljubi dan in se ga prav nihče ne usmili. Jaz pa sem tekla s svojega prvega študentskega dela na predavanja. Mirno sem mu zabrusila, naj gre raje na zavod za zaposlovanje. Danes denarja sicer ne bi dala, se bi pa vzdržala pripombe. Nisem poznala fantovega ozadja in ne njegove zgodbe, ki se je takrat pisala. Kjerkoli že si, upam, da si na toplem, živ in zdrav. Mislim, da sta od takrat minili dve leti, ko sem delala na železniški postaji v Ljubljani. Brezdomka je jutraj, ko sem prišla na delo, mirno sanjala sanje pravičnega, in to ravno na mojem štantu. Brez zamere, dragi kralji, včasih se mi je zgodilo, da sem poslušala različne opazke članov našega ceha, pa tudi vaš pretep sem že imela priložnost videti, zato sem se ustrašila. Do prodajalke časopisov sem odšla po nasvet, kaj naj storim s to gospo. »Zbrcaj jo,« mi je rekla prodajalka. »Kako, zbrcaj, saj ni, pa saj ...« Gospo sem zbudila in ji ponudila bombon. Ta tihi dogovor je trajal ves čas mojega dela tam. Jaz njej bombon, ona pa je odšla, ko sem jaz začela delati. Jaz njej, ubogi duši, ki je bog ve kje izgubila, človeškost, ona meni dostojanstveni odhod. Gospa, kjerkoli že ste, upam, da ste na toplem in varnem. Na mizah se v prazničnih dneh še toliko bolj bohotijo dobrote, vi pa ta čas ne gledate na to, ali ste slabi ali pa dobri po srcu, prebijete nekje zunaj, na mrazu ali pa na instant večerjeh za brezdomce. Za vas ni daril in ne razkošnih večerij, pentelj in kravat. Zime ne preživljate z zavedanjem, da se lahko vrnete v topel dom. Razlika med vami in mano je pravzaprav velika, meni mojega dostojanstva ni nihče vzel, še vedno ga imam in ga skrbno branim. Vam pa ga jemljemo mi, ko vas grobo ozmerjamo med ljubljanskimi ulicami. Vsakemu od vas ne morem dati denarja, čeprav vem, da ga imate včasih v svoji žepih več kot jaz in ga ne znate prav porabiti. Sem pa sama pri sebi sklenila kompromis: enega Kralja ulice kupim vsak mesec od katerega koli prodajalca in tako prispevam, da se vam vrne vsaj malo dostojanstva. Vi pa poskrbite zase in se tople oblecite in naj vas greje misel, da obstajamo ljudje, ki spoštujemo vaše delo in trud, ko takole vsak mesec vsak po svojih najboljših močeh prispevate prispevke za vaš časopis. Imejte se lepo!

Mojca

LJUDSTVO V VLADI IŠČE KRIVCA ZA IZGUBLJENI RAJ,
MALOKDO PA VE, DA PARLAMENT JE DOSTI VEČJI »KUPLERAJ«.

JURIJ KUNAVER

KAKO POVEČATI BREZDOMSTVO?, 2. DEL

»Neumno vprašanje,« boste morda bralci rekli, »le koga naj bi zanimalo, kako povečati obseg brezdomstva?« Mogoče pa to vprašanje ni tako neumno, saj če bomo vedeli, kako lahko povečamo število brezdomcev, bomo lahko tudi odgovorili na vprašanje, kako obseg brezdomstva zmanjšati, če bo kdo želel postaviti tako vprašanje. Morali bomo le delati obratno od tega, kar bi morali delati, da bi ga povečali. V 12 številkah Kraljev ulice leta 2011 iščemo in opisujemo 12 odgovorov na to vprašanje (pri čemer vrstni red opisovanja teh odgovorov ne pomeni tudi vrstnega reda njihove pomembnosti). Odgovor tega meseca je: če želimo brezdomstvo uspešno povečati, potem moramo samo zmanjšati višino denarnih socialnih pomoči, otežiti dostop do njih oz. zaostriti kriterije, ki jih mora posameznik izpolnjevati, da postane upravičen do podpore, in/ali spremeniti denarne socialne pomoči v medgeneracijska posojila. Obrazložitev: brezdomstvo je pojav večkratne socialne izključenosti, pri čemer je ključno, da je posameznik izključen iz stanovanjske ali nastanitvene sfere. Po domače povedano, da nima kje bivati. Za pridobitev minimalno dostojnega oz. človeku sprejemljivega prebivališča pa je potreben denar (in še marsikaj drugega, kar se večini ljudi zdi samo po sebi razumljivo, vendar pa nekateri tega nimajo, npr. ustreznih socialnih podpornih mrež, prijateljev in bližnjih, ki bi jih podpirali v stiskah). Vsak človek si želi dostojnega bivanja oz. stanovanja z minimalnim standardom. Nekateri pa nimajo denarja, da bi si tako stanovanje kupili ali najeli. Ta možnost pridobitve stanovanja je odvisna

od marsičesa, predvsem od cen in sploh razpoložljivosti ustreznih stanovanj. Seveda bi bilo bolje, če bi bili vsi ljudje bogati, imeli stalne dohodke oz. da bi bili sposobni pridobiti dovolj stalno in dobro plačano delo, a na žalost ni tako. Za mnoge je denarna socialna pomoč edina in zadnja možnost pridobivanja denarnih sredstev, za nekatere kot stalna podpora, drugi pa potrebujejo tako podporo le občasno ali začasno, da premostijo stisko. Ob tem je pomembno dodati, da denarna socialna pomoč še zdaleč ne zadostuje za najem garsonjere in plačevanje stroškov denimo v Ljubljani. Tako drugod po Evropi kot pri nas je izrazit trend, da revnejši za stanovanje plačujejo razmeroma vse višji delež svojega dohodka kot bogati. Za take skupine ljudi, ki so izključeni ali težko dostopajo v sfero plačanega dela in nimajo drugih virov dohodka, je denarna socialna pomoč (tako rekoč) edina (povsem legalna) možnost priti do denarja, s katerim bi morda lahko (s precej sreče) tudi dobili možnost najema stanovanja. Seveda je višina socialne podpore manjša, kot so dejanski minimalni življenjski stroški, a vseeno pomeni neko vsaj minimalno varnost. Z njo ali še z drugimi dodatnimi sredstvi si nekateri lahko najdejo in najamejo prostor za bivanje in ga tudi dolgoročneje vzdržujejo. Ker pa je denarna socialna pomoč manjša od najnižjih življenjskih stroškov, ta vendarle ne omogoča kaj več kot životarjenje in le stežka predstavlja izhodišče za ureditev ali celo spremembo življenja. Če pa se ob istih pogojih (npr. cenah stanovanj ali možnostih zaposlovanja oz. stopnji brezposelnosti) višina socialne

podpore zmanjša, bo več ljudi, ki se jim račun ne bo več izšel in bodo izpadli s stanovanjskega trga oz. bodo izgubili stanovanje. Enako se zgodi, če so kriteriji za pridobitev denarne socialne pomoči preveč izključujoči, npr. če zahtevajo izvajanje časovno vezanih birokratsko-administrativnih opravil ali pa da se mora posameznik redno javljati na centru za socialno delo v kraju, kjer dejansko ne biva (tam kjer biva, pa nima stalnega bivališča in ne možnosti, da bi se premestil na drug center za socialno delo).

Še uspešneje in veliko bolj dolgoročno pa lahko povečamo brezdomstvo, če denarne socialne pomoči za tiste, ki imajo kakšno nepremičnino, pretvorimo v dolgoročna posojila, ki se lahko iztečejo tako, da država njihovim potomcem te nepremičnine (ali njihov del) kasneje odvzame (tako je to sedaj urejeno pri nas). S tem uspešno prispevamo k medgeneracijskemu prenosu revščine in brezdomstva, saj lahko ogrozimo tudi potomce revnih. Revščina je v osnovi v veliki meri medgeneracijski pojav oz. dediščina. Država oz. skupnosti naj bi te medgeneracijske prenose revščine kompenzirale, ne pa še poglobljale in utrjevale, če seveda njihov cilj ne bi bil povečevati brezdomstvo.

Bojan Dekleva in Špela Razpotnik

SMS-KOMENTARNICA: 041 291 760

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 041 291 760. VABLJENI K SODELOVANJU!

4. 1. > > Čestitam za visok nivo, na katerem držite vas časopis! Rada berem razmišljanja Arneja Gorjanca, ki se držijo srčike življenja. Gospod Arne, bravo! Še pišite. Nataša

7. 1. > > Pohvale vašemu dobremu časopisu KU. Bil pa bi še boljši, če bi objavljali več zadev v zvezi z drugimi slovenskimi mesti in ne samo Ljubljano. Morda bi lahko celo uvedli kako rubriko na to temo. Lep pozdrav iz MB in vse dobro KU v letu 2011. Simon

10. 1. > > Pismo rošno! Sin (28 let) me je vprašal: »A si prebral Gogijevo kolumno?« Samo prikimal sem in bil vesel. Vesel, ker jo je tudi on prebral in se zamislil. Zamislil (najbrž) tako, kot jaz. Hvala Gogi. Želim ti še nešteto kolumn, Črtko

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Razstave

KAJ: Stane Jeršič, Barbara Jakše Jeršič:
Glasba panoram Plečnikove arhitekture -
razstava fotografij
KJE: Razstavišče na prostem na
Krakovskem nasipu, Ljubljana
KDAJ: 3. 1. - 2. 3.

KAJ: Fotografska razstava Gorazd Vilhar-
Božanski detajl
KJE: Cankarjev dom, Prvo preddverje,
Prešernova cesta 10, Ljubljana
KDAJ: 6. 1. - 6. 2.

KAJ: Muzejska zbirka - dan odprtih vrat
KJE: Tehniški muzej Slovenije - muzej
pošte in telekomunikacij, Polhov Gradec 61,
Polhov Gradec
KDAJ: 8. 2. od 10h do 17h

KAJ: Natečaj za fotografijo leta Emzin
KJE: Cankarjev dom, Prvo preddverje,
Prešernova cesta 10, Ljubljana
KDAJ: 10. 2. - 6. 3.

KAJ: Janko Kos - razstava ob avtorjevi
80. letnici
KJE: NUK, Turjaška 1, Ljubljana
KDAJ: 10. 2. - 14. 3., vsak dan razen
nedelje od 9h do 20h, v soboto od 9h do 14h

KAJ: Arhitektura - inventura (pregledna
razstava članov Društva arhitektov
Ljubljana 2009-11)
KJE: Cankarjev dom, Velika sprejemna
dvorana, Prešernova cesta 10, Ljubljana
KDAJ: 14. 2. - 19. 3.

Glasba

KAJ: Klemen Glas (rog), Nejc Herman
(klarinet) - koncert klasične glasbe
KJE: Grand hotel Union Executive,
Miklošičeva 1, Ljubljana
KDAJ: 14. 2. ob 19.30

KAJ: Ana Mlakar (flavta), Petra Kovačič
(violina) - koncert klasične glasbe
KJE: Križanke, Trg francoske revolucije 1,
Ljubljana
KDAJ: 17. 2. ob 19.30

Delavnice, predavanja

KAJ: Filozofija in obrat h komediji
(vodi: Miglena Nikolčina)
KJE: Cankarjev dom, Klub CD,
Prešernova cesta 10, Ljubljana
KDAJ: 16. 2. ob 19h

KAJ: Pomoč otroku, ki preživlja nasilje
(Dalida Horvat, mag. Nataša Vanček,
Društvo SOS telefon)
KJE: Cankarjev dom, Konferenčne dvorane M,
Prešernova cesta 10, Ljubljana
KDAJ: 17. 2. ob 18h

Litaratura

KAJ: Filmska fabula s proznimi mnogoboji
KJE: Kavarna SEM, Metelkova 2, Ljubljana
KDAJ: 9. 2. ob 20h

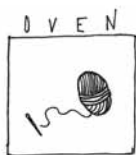

Janez K.

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev! Pišite nam na e-naslov:
urednistvo@kraljiulice.org

ULIČNI HOROSKOP

Gregor B. Hann,
ilustracije Damjan Majkić

Po napornemu delu se vam bo prilegla dobra kava, misli vam bodo uhajale k vaši ljubljani osebi, zato si vzemite čas zanjo. Naredite bilanco preteklega leta in videli boste, kaj imate še za postoriti. Pozabite na opraviljivce, ki komaj čakajo na vaše napake, in jim s pomočjo jezika ne ostanite dolžni.

Nekoliko boste zmedeni zaradi neke novice, saj ne boste mogli verjeti, da je resnična. Vendar se tudi čudeži dogajajo, mar ne? Pred vami je še veliko dela, zato ne odlašajte s tem in poprimite z vso vnemo. Pazite na zdravje, saj ga niste zadeli na loteriji, mar ne?

Nenadoma vas bodo začeli prijatelji, predvsem tisti, ki bodo začutili, da imate denar, oblegati in se jih ne boste mogli kar tako znebiti, zato uporabite vam znano taktiko. Imeli boste možnost obiskati nekoga, ki ga že dolgo časa niste videli. Klepet s to osebo bo več kot prijeten.

Poglejte se v ogledalo in videli boste, da še niste za staro šaro, da ste še vedno zelo aktivni, ne samo v poslu, ampak tudi v postelji. To pa je tudi zelo pomembno za vas osebno, mar ne? Zato le pogumno naprej in uspeh ne bo izostal. Privoščite si oddih, prav vam bo prišel!

Sedaj ko ste se nekoliko odpočili od težkega dela, naredite bilanco za nazaj in se poskusite usmeriti naprej v prihodnost. Ne glejte toliko na to, kaj je bilo, ampak bolj, kaj bo. Bodite malo bolj samozavestni in se zavedajte, da kdor upa, ta zmaga.

Ali ste pozabili na obljubo, ki ste jo dali ljubljani osebi, da ji boste stali ob strani takrat, ko bo v škripcih? Zato le urno zavijajte rokave in jo presenetite s kakšnim darilom ter se opravičite za vašo ležernost. Prišlo bo pismo z nenavadno vsebino.

OGLASNA DESKA

Hvala Kraljem ulice za zimovanje in pomoč pri selitvi v novo stanovanje – 13m². Sale

Prevzamem rabljena, nevozna kolesa, sirote brez lastnika. Rad bi jih naredil spet uporabne in zaželenne, tako da bi si lahko poiskale nov dom in dobrega lastnika, KTM: 051 724 104

Šofer B kategorije išče delo. Zanesljiv, poznam Ljubljano. Delo naj bo honorarno. Hvala. Tel.: 070 626 701

Avto, manjši, če mi lahko podari oseba, ki ga ne potrebuje več. Odplačam lahko s priložnostmi deli. Avto potrebujem za nego invalidne osebe, sam si ga s premajhno pokojnino ne morem kupiti. Dobrodelnim in razumevajočim osebam se vnaprej lepo zahvaljujem. Tel.: 070 626 701

SPLETNA STRAN KRALJEV ULICE
Zaživela je prenovljena spletna stran društva Kralji ulice, na kateri najdete vse, kar vas zanima o delovanju društva, o dogodkih, ki se jih udeležujemo ter dejavnostih, ki jih razvijemo. Vabljeni, da nas obiščete na spletnem mestu: www.kraljiulice.org.

PROJEKT IZ KOŠA

V projektu Iz KOŠA izdelujemo ročne unikatne izdelke s posebno ekološko in družbeno vrednostjo – na poti v koš prestrežemo materiale in iz njih izdelujemo copate, albume, dnevnike, beležke, papir ...

Veseli bomo vašega doprinosa – če imate odpadne obleke, vas prosimo, da jih dostavite v Posredovalnico rabljenih predmetov na Poljansko 14 v Ljubljani oziroma nas pokličite, da se dogovorimo za prevzem.

Na spodnjih številkah smo dosegljivi tudi za naročila izdelkov, več informacij pa najdete na naših spletnih straneh www.iz-kosa.si, izkosa@projektclovek.si, www.facebook.si/iz.kosa.

Naročila, prevzem materialov na tel.: 031 311 979.

Vodja projekta Božena Blanuša tel.: 041 325 830, bozena.blanusa@projektclovek.si.

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Vabljeni, da se nam pridružite kot prostovoljci na katerem od področij našega dela (dnevni center, časopis, Univerza pod zvezdami, terensko delo, Posredovalnica rabljenih predmetov).

Kontakt Klavdija 030 323 302

Izšel je četrti zvezek stripov Nika Kneza z naslovom Street stripnik 4. Cena stripovskega zvezka z barvnimi platnicami je dva evra, od katerih polovica ostane prodajalcem.

TEHTNICA

ŠKORPIJON

STRELEC

KOZOROG

VODNAR

RIBI

Že dolgo časa oklevate glede nekega dejanja, ki bi vam čez nekaj mesecev prineslo precej sreče in veselja. Le zakaj še čakate, mar ni dovolj tega čakanja? Ozrite se naokoli in videli boste, da je lahko svet, v katerem živite, tudi za vas lep. Storite tako, kot vam veva srce.

Ljudje, ki vas poznajo, ne morejo verjeti, da ste se tako spremenili. Vaša zunanost, vaš ponos in seveda vaša dobrota. Ali boste ostali takšni še naprej, je stvar vaše odločitve. Spremenil se bo vaš odnos do vodilnih v firmi, vendar bodo rezultati teh odnosov zadovoljivi za vas.

V preteklem letu ste naredili korak več do napredka za dobrobit vaše družine, zato nadaljujte ta način. Zdravje naj ostane takšno, kot je, malo več razumevanja pa imejte do drugačnega mišljenja, in vse bo v redu. Poslušajte, kaj vam govori srce, in to storite.

Ali ste opazili, da se vam obeta nekaj, na kar nikoli v vašem življenju niste računali? Spoznali boste osebo vaših sanj, pazite le, da vam je kdo ne zapelje tja v en dan. Življenje se vam bo postavilo na noge in zaživeli boste drugače.

Zvezde gledajo z neba in vam kažejo, da se morate malo bolj potruditi za sebe in šele nato za druge, kajti lahko se zgodi, da boste omagali. Zato pogumno naprej in glejte, da se poboljšate in rečete bobu bob. S tem boste spremenili smer vašega življenja na bolje. Ali vam bo to uspelo, presodite sami.

Za vas velja pravilo, da vaše misli kar naprej plavajo k nekemu sanjarjenju. Čeprav je res, da tudi slepa kokoš zrno najde, mar ne? Tudi za vas se bo prikazalo sonce sreče, takrat pa veselo naprej in videli boste, da ste ubrali pravo pot.

ŠALE

RAVNO PRAV DOBRO

»Hvala za pecivo, ki ste mi ga dali!« reče brezdomec gospodinji.

»Ravno prav dobro je bilo.«

»Kaj pa pomeni to: ravno prav dobro?«

»Če bi bilo boljše, mi ga ne bi dali, če bi bilo pa slabše, pa ga ne bi mogel pojesti.«

Jože Galin

Zakaj duhovniki nimajo žena? Zato, ker v hiši ne smejo imeti hudiča.

Zmajček

ŠENTJANŽEVEC

Pride starejši pacient k svoji zdravnici na pregled po napol prestani bolezni.

»Vas še boli? Imate kaj vročine? Kašljate?« je prijazna zdravnica, ki rada pomaga.

»Hm!« zabrunda starina »Pravzaprav mi nič ne manjka! Palec na nogi se je malo vnel, pa sem ga kar s šentjanževim oljem namazal in je bolje!« se pohvali.

»Pljuča vam tudi piskajo, stric! Antibiotik vam bom predpisala, da boste lažje in hitreje ozdraveli!«

»Jah, kaj bi s tabletami, dohtarca draga, solato zabelim s šentjanževim oljem, pa bo!« se ne vda izkušena starina.

»Saj vendar ne morete vseh zdravstvenih težav reševati s tem oljem!« tudi ne popusti strokovna oseba.

»Kwa de ne!« zahrumi očanec »Pred tridesetimi leti sem jemu ženu, k' je ven durh reglala. Pa sem ji naredu frišno solatu in zabelu s šentjanževim olem. Tok dobr je nugal, de še dons ne govori z mano, he-he!«

»Kaj so se ji usta zlepila ali pa je tako huda na vas?« je dobrovoljna tudi zdravnica.

»Eh, kje pa! Te drug dan jo je kamion povozu!«

(Povzeto po današnjem dogodku pri moji zdravnici!)

Ljubljana- Metelkova, 5. 10. 2010)

Kralj O'Tone Prvi

MAGIČNI LIK

pripravila MG

Vodoravno in navpično:

- (1) Raj, paradiž,
- (2) ženka v italijanskem okolju,
- (3) otep žita,
- (4) pripomoček v kuhinji za odvajanje pare.

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

AFORIZEM

Cerkev je ločena od države, klošarji so ločeni od razumevanja ljudi.

Gregor B. Hann

			6		7	3	9	
	7		5	8	9	1	2	
4	6				3			
	2			1			8	
			2				6	9
	8	6	3	5	4		7	
	5	3	9		1			

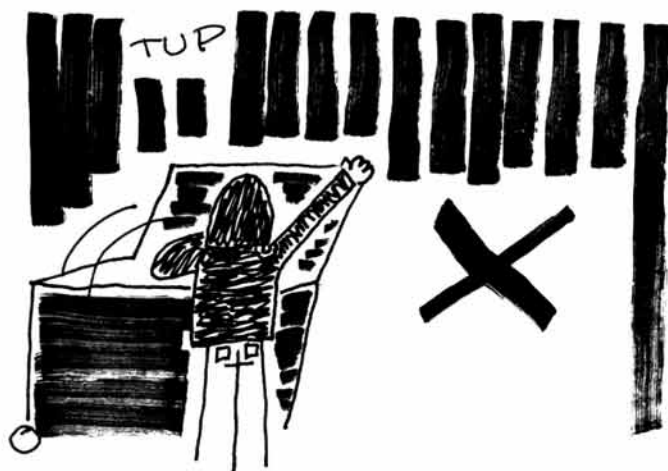
POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjen magični lik ali sudoku pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana – in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Franciča Meseno spoznanje, stripovski zvezek Stripnik III, DVD-trojček, zgoščenko »Odpeti pesniki« – izbirate lahko med pesmimi Daneta Zajca, Srečka Kosovela in Nika Grafenauerja – ali zgoščenko Svetlane Makarovič »Kako postaneš glavni« v izvedbi Janje Mazelj.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnjega pravilno rešenega sudokuja ali magičnega lika: **Sari Zupan iz Prestranka, Petru Jeriču iz Velenja, Stanislavu Zupančiču iz Dola pri Ljubljani ter Kristini in Tomažu Heriču iz Ljubljane.**

INSPEKTOR

NIK

END

EVGEN

Sem Evgen Pekolj in Kralji ulice mi pomagajo pri mojem preživetju, saj s prodajo revij zaslužim vsaj nekaj denarja, da imam za lastne potrebe. Sem tudi kandidat za nastanitveni program in za vse sem jim zelo hvaležen. Pomagajo mi na vseh koncih. Hvala.

